

RUED LANGGAARD

SANGE TIL DANSKE OG
NORSKE TEKSTER 1916-1949
for sangstemme og klaver
(Samlede sange bind 3)

•

SONGS TO DANISH AND
NORWEGIAN TEXTS 1916-1949
for voice and piano
(Collected songs vol. 3)

Kritisk udgave ved
Ole Ugilt Jensen og Bendt Viinholt Nielsen

Critical edition by
Ole Ugilt Jensen and Bendt Viinholt Nielsen

•

RUED LANGGAARD UDGAVEN

THE RUED LANGGAARD EDITION

EDITION WILHELM HANSEN

**Rued Langgaard: Sange til danske og norske tekster 1916-1949
(Samlede sange, bind 3)**

Kritisk udgave ved Ole Ugilt Jensen og Bendt Viinholt Nielsen
© 2016 Rued Langgaard Udgaven
og Edition Wilhelm Hansen AS, København

Hovedredaktør for Rued Langgaard Udgaven: Bendt Viinholt Nielsen
Rued Langgaard Udgaven blev etableret i 2000 med støtte fra
Carlsbergfondet

Engelsk oversættelse: Michael Chesnutt og Rune Kühl (redaktionelle tekster)
Engelsk oversættelse af sangtekster: John Irons
Layout: Hans Mathiasen
Forlagsredaktion: Rasmus Koppelhus
Nodeproduktion: Ritornel s.r.o., Ostrava, Tjekkiet
Nodeprogram: Finale
Skrift: Haarlemmer (tekstsider) og Century Old Style (nodesider)
Tryk: Dystan & Rosenberg
Bogbinding: Sandersen Clément

Rued Langgaards samlede sange for sangstemme og klaver
publiceres i tre bind:

Sange til tyske tekster (1907-1915) (Samlede sange bd. 1)
WH32785

Sange til danske og norske tekster 1906-1915 (Samlede sange bd. 2)
WH32786

Sange til danske og norske tekster 1916-1949 (Samlede sange bd. 3)
WH32787

Udarbejdelse og udgivelse af den samlede udgave af Rued Langgaards
sange er muliggjort med støtte fra Augustinus Fonden og Beckett-Fonden.
Trykningen er bekostet af Augustinus Fonden.
Rued Langgaard Udgaven skylder begge fonde en varm tak for den
velvillige støtte.

Tak til pianisten Berit Johansen Tange for korrekturgennemspilning af
alle sangene.

BVN- numre refererer til Bendt Viinholt Nielsen: *Rued Langgaards
Kompositioner. Annoteret værkfortegnelse. Rued Langgaard's Compositions.
An Annotated Catalogue of Works. With an English Introduction.*
Odense Universitetsforlag, 1991.

Rued Langgaard Udgaven
c/o Edition Wilhelm Hansen AS
Bornholmsgade 1A
1266 København K
Danmark
www.musicsalesclassical.com/ewh
www.langgaard.dk

ISBN 978-87-598-3758-0 (dette bind)
ISMN 979-0-66134-135-2 (dette bind)
WH32787 (dette bind)

ISBN 978-87-598-3759-7 (bd. 1-3)
ISMN 979-0-66134-136-9 (bd. 1-3)
WH32788 (bd. 1-3)

Printed in Denmark 2016

Der er fra forlagets side gjort alt for at indhente tilladelse til at benytte teksterne i denne bog. Skulle vi alligevel have forsømt at kontakte den rigtige ret-tighedshaver til en tekst i bogen, og ophavsretten således er blevet krænket, er det sket utilsigtet. Eventuelle krav der måtte fremsættes i den forbindelse vil naturligvis blive honoreret som havde vi indhentet tilladelsen i forvejen.

Sangene i dette bind er skrevet for en uspecificeret sangstemme inden for et noteret omfang fra b til a². I sangen *I Bjerget* foreskrives dog (mezzo)sopran, og i *Sol-blink, vajende Flag* skal sangeren, som en effekt, synge på tonen g.

**Rued Langgaard: Songs to Danish and Norwegian texts 1916-1949
(Collected songs, vol. 3)**

Critical edition by Ole Ugilt Jensen and Bendt Viinholt Nielsen
© 2016 The Rued Langgaard Edition
and Edition Wilhelm Hansen AS, Copenhagen

General editor of the Rued Langgaard Edition: Bendt Viinholt Nielsen
The Rued Langgaard Edition was established in 2000 with support from
the Carlsberg Foundation

English translation: Michael Chesnutt and Rune Kühl (editorial texts)
English translation of song texts: John Irons
Layout: Hans Mathiasen
Publisher's editor: Rasmus Koppelhus
Music engraving: Ritornel s.r.o., Ostrava, Czech Republic
Music engraving programme: Finale
Font: Haarlemmer (text pages) and Century Old Style (music pages)
Printing: Dystan & Rosenberg
Bookbinding: Sandersen Clément

Rued Langgaard's collected songs for voice and piano are published in
three volumes:

Songs to German texts (1907-1915) (Collected songs, vol. 1)
WH32785

Songs to Danish and Norwegian texts 1906-1915 (Collected songs, vol. 2)
WH32786

Songs to Danish and Norwegian texts 1916-1949 (Collected songs, vol. 3)
WH32787

The editing and publication of Rued Langgaard's collected songs has
been made possible by financial support from the Augustinus Foundation
and the Beckett Foundation. The cost of printing has been covered by the
Augustinus Foundation.
The Rued Langgaard Edition would like to express its great gratitude to
both funds for their willing support.

Our thanks to the pianist Berit Johansen Tange for proof-playing all
the songs.

BVN-numbers refer to Bendt Viinholt Nielsen: *Rued Langgaards
Kompositioner. Annoteret værkfortegnelse. Rued Langgaard's Compositions.
An Annotated Catalogue of Works. With an English Introduction.*
Odense Universitetsforlag, 1991.

The Rued Langgaard Edition
c/o Edition Wilhelm Hansen AS
Bornholmsgade 1A
DK-1266 Copenhagen K
Denmark
www.musicsalesclassical.com/ewh
www.langgaard.dk

ISBN 978-87-598-3758-0 (this vol.)
ISMN 979-0-66134-135-2 (this vol.)
WH32787 (this vol.)

ISBN 978-87-598-3759-7 (vol. 1-3)
ISMN 979-0-66134-136-9 (vol. 1-3)
WH32788 (vol. 1-3)

Printed in Denmark 2016

Reasonable efforts have been made to ensure that no unauthorized use of
copyrighted materials has occurred in this publication. If we have inadvert-
ently overlooked any copyright or if a copyright owner believes his IP rights
have been infringed, he may contact the publisher and every effort will be
made to resolve his concerns.

The songs in this volume are written for an unspeci-fied voice with a notated range of b^b til a^{#2}. In the song *I Bjerget*, however, a (mezzo)soprano is prescribed, and in *Glinting Sun, Waving Flags* the singer should sing on the note g as a special effect.

REDAKTIONELLE BEMÆRKNINGER

Redaktionsgrundlag

Sangene udgives i den form, komponisten senest er nået frem til. Udgaven respekterer således Langgaards rettelser og tilføjelser i kilderne og implementerer disse, for så vidt det er muligt og relevant.

De foreliggende kilder til sangene er beskrevet nedenfor under *Kilder og kritisk beretning*. Kildebeskrivelser og redaktionelle kommentarer præsenteres sammen værk for værk i udgavens orden og med reference til sangenes løbenumre, der anføres med fede tal: **1-47**. Hovedkilden til hver enkelt sang eller samling af sange betegnes **A** (af referencemæssige grunde også selv om der kun foreligger én kilde). Udgavens forhold til rettelser i denne hovedkilde og til varianter i andre kilder fremgår af kommentarer og noter i tilknytning til kildebeskrivelserne.

Redaktionelle retningslinjer

Udgiverens tilføjelser og rettelser er typografisk markeret i udgaven ved hjælp af skarpe parenteser; tilføjede buer er dog angivet med brudt streg og buændringer som en kombination af hel og brudt streg. Orienteringsfortegn i runde parenteser skyldes udgiveren. Redaktionelle kommentarer samt oplysninger om forhold, der ikke er typografisk markeret i udgaven, findes i den kritiske beretning nedenfor.

Der er foretaget stiltiende komplettering for så vidt angår manglende triol-, sekstol- (og tilsvarende) angivelser samt fejlanbragte eller manglende nodepunkteringer. Justering af uegalt placerede tempo- og foredragsbetegnelser samt dynamiske angivelser er i almindelighed foretaget uden videre. Manglende 'halve' bindebuer i forbindelse med system- eller sideskift tilføjes stiltiende med mindre der kan være tvivl om komponistens intention. Endvidere er overflødige gentagelser af fortegn inden for en takt i reglen udeladt uden nærmere dokumentation.

Passager, der gentages, er i et vist omfang notationsmæssigt egaliseret og gensidigt kompletteret. Det er dog typisk for komponisten, at gentagelser ofte rummer afvigelser præget af tilfældighed, specielt hvad angår dynamik, artikulation og frasering.

Hvad teksterne angår, rettes Langgaards afskriverfejl stiltiende i henhold til autoritative udgaver af de pågældende forfatteres værker. Som det er almindelig praksis i musikudgivelser, erstattes stort bogstav i begyndelsen af hver verslinje med lille bogstav (dog bibeholdes stort bogstav efter punktum, kolon, udråbstegn og spørgsmålstegn). Komponisten sætter ikke altid alle et digts strofer i musik, og der kan også forekomme ændringer eller udeladelser af enkelte

EDITORIAL COMMENTS

Textual basis of the edition

The songs are published in the latest form arrived at by the composer. The edition thus incorporates Langgaard's corrections and additions to the sources wherever possible and relevant.

The extant sources for the songs are described below under *Sources and critical commentary*. Source descriptions and editorial comment are presented together work for work in the order adopted in the edition and with reference to its consecutive numbering in bold **1-47**. The principal source for each song or collection of songs is designated **A** (for purposes of reference, even if there is only one source). The relationship between the edition, corrections made in the principal source and variants found in the other sources appears from comments and notes to the source descriptions.

Editorial guidelines

Material supplied or emended by the editors is identified typographically by square brackets; supplied slurs and ties are shown with a broken line and emended slurs and ties by a combination of unbroken and broken lines. Cautionary accidentals in round brackets are the editors'. Editorial comments and information on matters not marked typographically in the edition are to be found in the critical apparatus below.

The text has been silently expanded with regard to missing triplet and sextolet (and comparable) signs, and incorrectly positioned or missing dots. Adjustment of asymmetrically located tempo, expression and dynamic marks has usually been carried out automatically. Missing 'half' ties at the beginning of a new stave or page are supplied silently unless there can be doubt about the composer's intention. Correspondingly, superfluous repetitions of accidentals within a bar are as a rule suppressed without additional documentation.

The notation of repeated passages is to a certain extent normalised and mutually supplemented. It is, however, typical of the composer that repetitions often display casual variation, especially with regard to dynamics, articulation and phrasing.

With regard to the texts, Langgaard's copying errors are silently emended on the basis of authoritative editions of the poet's works. The general practice is, however, that a capital letter at the beginning of each stanza is replaced by a small letter in the text printed below the voice part (except after a full stop, colon, exclamation mark or question mark). The composer does not always set all stanzas in a poem, and his settings can also exhibit alterations or omissions of single

ord i Langgaards tonesætning. Oplysning herom findes i de bibliografiske noter, som bringes sammen med gengivelser af digtene s. 186.

Forkortelser

BVN = Bendt Viinholt Nielsen: *Rued Langgaards Kompositioner. Annoteret værkfortegnelse. Rued Langgaard's Compositions. An Annotated Catalogue of Works. With an English Introduction.* Odense Universitetsforlag, 1991
CL = Constance Langgaard, komponistens hustru
hh = højre hånd dvs. øverste nodesystem i klaversatsen
pno = klaver
r = recto (et nodeblads forside)
RL = Rued Langgaard
RLS = Rued Langgaards Samling, Musikafdelingen, Det Kongelige Bibliotek, København
t. = takt
V = sangstemme
v = verso (et nodeblads bagside)
vh = venstre hånd, dvs. nederste system i klaversatsen

words. Such changes are registered in the bibliographical notes printed along with the reproductions of the poems on p. 186 ff.

Abbreviations

b(b). = bar(s)
BVN = Bendt Viinholt Nielsen: *Rued Langgaards Kompositioner. Annoteret værkfortegnelse. Rued Langgaard's Compositions. An Annotated Catalogue of Works. With an English Introduction.* Odense Universitetsforlag, 1991
CL = Constance Langgaard, the composer's wife
fol. = folio (leaf)
lh = left hand (i.e. lower stave in the piano accompaniment)
pno = piano
r = recto (i.e. front page of a sheet of music)
rh = right hand (i.e. upper stave in the piano accompaniment)
RL = Rued Langgaard
RLS = Rued Langgaard's Collection, Music Department, The Royal Library, Copenhagen
V = voice part
v = verso (i.e. back page of a sheet of music)

KILDER OG KRITISK BERETNING

1-8 *Russiske Sange* (Thor Lange) (BVN 126)

A. Renskrift (autograf)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 131,46. Autograf. Renskrift med blæk; rettelser med blæk og blyant (autograf).

Titel 1: *Russiske Sange* | (ved Thor Lange) | af | Rued Langgaard | komp. 1916

Titel 2 (oprindelig): *Russiske Sange* | ved | Thor Lange. | Musik | af | Rud Langgaard | Komp October 1916. | [...titeloversigt 1-8]

Dateret efter sang 1: 25/X 16 – efter sang 2: 26/X 16 – efter sang 3: 25/X 16. – efter sang 4: 25/X 16. – efter sang 5: 25/X 16. – efter sang 6: 25/X 16. – efter sang 7: 26/X 16 – dateret og signeret efter sang 8: *Rensk slut*: 29/X 16 | 24/X 16. *Rud Langgaard*

12 blade, 35,5 × 27 cm (blad 1+12 dog 34,5 × 26 cm; blad 2 lodret beskåret: 35 × 23,5 cm); 18 beskrevne, upaginerede sider.

Papirtype: blad 1+12 (omslag): 10 systemer uden fabrikanthegnelse – blad 2-11: *B. & H. Nr. 5.A. / 1.13.* (12 systemer i 4 fortrykte akkolader beregnet for solostemme med klaverakkompagnement).

Indhold:

blad 1: titel 1 = nyt titelblad (blank bagside)

blad 2: titel 2 = opr. titelblad (blank bagside)

blad 3r-3v: 1) *Intet Ly* – (Lillerussisk)

blad 4r-4v: 2) *Zigeunervise* (Sydrussisk)

blad 5r-6r: 3) *Flugt* (Lillerussisk)

blad 6v-7r: 4) *Mens du kan, kys mildt paa Mund* (Lillerussisk)

blad 7v-8r: 5) *Sus ikke for mig* – (Lillerussisk)

blad 8v-9r: 6) *Dandsemelodie* (Lillerussisk)

blad 9v: 7) *Stakkels, stakkels lille Pige* (Lillerussisk)

blad 10r-11r: 8) *Ak, Du Tid* – (Lillerussisk)

blad 11v-12v: 3 blanke sider

Sangene er revideret af RL i større eller mindre omfang. En revisionsdatering forekommer ikke, men skriften peger entydigt på 1940'erne. Rettelserne har en skitsepræget karakter med deraf følgende uklarheder, ligesom rettelser ikke altid er konsekvent gennemført inden for den enkelte sang. RL har utvivlsomt påtænkt at renskrive sangene påny i revideret form, men kun sang 1 og 6 foreligger i ny renskrift, begge udaterede, men tydeligvis fra 1940'erne (kilde **B** og **C**). Omfanget af revisioner af de enkelte sange i kilde **A** er som følger (der henvises til udgavens taktal):

sang 1: Ganske få blyantstilføjelser (jfr. kilde **B**, som yderligere er let revideret)

sang 2: Ændringer i både V og pno i t. 5-6 samt t. 11-17 (i strofe 2 er kun t. 37 rettet)

sang 3: Akkordændringer i pno i t. 5-8, 12-14, 16-17 (ikke anført i strofe 2 og 3); slutningen fra t. 55 betydeligt

SOURCES AND CRITICAL COMMENTARY

1-8 *Russian Songs* (Thor Lange) (BVN 126)

A. Fair copy (autograph)

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 131,46. Autograph. Fair copy in ink; corrections in ink and pencil (autograph).

Title 1: *Russian Songs* | (translated by Thor Lange) | by | Rued Langgaard | comp. 1916

Title 2 (original): *Russian Songs* | translated by | Thor Lange. | Music | by | Rud Langgaard | Comp October 1916. | [...overview of titles 1-8]

Dated after song 1: 25/X 16 – after song 2: 26/X 16 – after song 3: 25/X 16. – after song 4: 25/X 16. – after song 5: 25/X 16. – after song 6: 25/X 16. – after song 7: 26/X 16 – dated and signed after song 8: *Fair copy compl*: 29/X 16 | 24/X 16. *Rud Langgaard*

12 leaves, 35.5 × 27 cm (except fols. 1+12 which are 34.5 × 26 cm; fol. 2 cut vertically: 35 × 23.5 cm); 18 unnumbered pages of writing.

Paper type: fols. 1+12 (cover): 10 staves without manufacturer's name – fols. 2-11: *B. & H. Nr. 5.A. / 1.13.* (12 staves in 4 pre-printed accolades designed for solo voice with piano accompaniment).

Contents:

fol. 1: title 1 = new title page (blank reverse)

fol. 2: title 2 = original title page (blank reverse)

fols. 3r-3v: 1) *No Shelter* – (Little Russian)

fols. 4r-4v: 2) *Gipsy Song* (Southern Russian)

fols. 5r-6r: 3) *Flight* (Little Russian)

fols. 6v-7r: 4) *While You still Can, Kiss on the Lips* (Little Russian)

fols. 7v-8r: 5) *Don't Rustle for Me* – (Little Russian)

fols. 8v-9r: 6) *Dance Tune* (Little Russian)

fols. 9v: 7) *Pour, Pour, Young Girl* (Little Russian)

fols. 10r-11r: 8) *Ah, Time* – (Little Russian)

fols. 11v-12v: 3 blank pages

The songs were revised by RL to a greater or lesser degree. There is no indication of the date of the revision but the handwriting clearly points to the 1940s. The corrections are in the form of rough drafts resulting in various ambiguities, and corrections are not always consistently implemented within each particular song. RL no doubt intended to make a new fair copy of the revised versions of the songs but only songs 1 and 6 are available in new fair copies, both of them undated but evidently from the 1940s (sources **B** and **C**). The extent of the revisions of each of the songs in source **A** is as follows (referring to the bar numbers of this edition):

song 1: Only a few additions in pencil (cf. source **B** which to a small extent is further revised)

song 2: Alterations in both V and pno in bb. 5-6 and bb. 11-17 (in stanza 2 only b. 37 has been corrected)

og noget utydeligt revideret i V og pno; slutningen fra t. 65 ændret flere gange; sidste gang forkortet med 2 takter

sang 4: Akkordændringer mv i pno t. 7, 14, 16 og 23

sang 5: Ændringer i pno i optakt + t.1-2; ingen af de flg. gentagelser er rettet tilsvarende

sang 6: Gennemrettet med blæk og blyant i V og pno (jfr. kilde C)

sang 7: Rettelser af buer og accenter i pno t. 1-9 (vh), noderettelser i pno t. 16-18

sang 8: Rettelser i V t. 8-10, 16, 30-33 samt i pno t. 2, 26, 29-30, 32-33, 38-39; slutningen forenklet (3 takter erstattet af 2 nye = t. 41-42).

B. Ny renskrift af *Intet Ly*

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 131,46a (mu 9905.0700). Proveniens: Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Autograf. Renskrift med blæk (et par tilføjelser med blyant).

Titel (autograf): *Intet Ly*. | (*Lillerussisk*) [tilføjelser med CLs håndskrift: *Rued Langgaard* | (*Thor Lange*) | *comp.* 1916.]

Dateret til slut: 25/X 1916.

2 blade, 34,5 × 26 cm; 4 beskrevne, upaginerede sider.

Papirtype: 10 systemer uden angivelse af fabrikat.

C. Ny renskrift af *Dandsemelodi*

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 131,47. Autograf. Renskrift med blæk; rettelser med blyant, blæk og kuglepen.

Overskrift: *Dandsemelodi* (*Lillerussisk*)

Dateret til slut: 25/X 1916.

2 blade, 34 × 27 cm; 3 beskrevne, upaginerede sider (sidste side blank).

Papirtype: *W.H. Nr. 3 F. 12* (12 systemer).

Blandt rettelserne er en ændring af slutningen, som er forkortet med 2 takter.

Kommentar til udgaven

Udgaven er baseret på kilde A for så vidt angår sang 2-5 og 7-8. RLs rettelser respekteres, om end de har en skitsepræget karakter og i detaljer kan være vanskelige at tolke. Rettelserne i sang 2 (*Zigeunervise*) er imidlertid så uklare og inkonsekvente, at udgiverne har lagt den oprindelige blækrenskrift til grund for udgaven. For sang 1 og 6's vedkommende har de nye renskrifter, kilde B og C, tjent som hovedkilde. RLs rettelser i disse kilder respekteres.

1. *Intet Ly* 1

Detaljer i A, som ikke findes i hovedkilden B, registreres nedenfor.

Takt	Stemme	Kommentar
–	–	A: <i>Roligt</i>
3	V	A: node 3: marc.

song 3: Chords altered in pno in bb. 5-8, 12-14, 16-17 (not indicated in stanzas 2 and 3); the ending from b. 55 is substantially and somewhat illegibly revised in V and pno; the ending from b. 65 altered several times; last time it was shortened by 2 bars

song 4: Chords etc. altered in pno in bb. 7, 14, 16 and 23

song 5: Alteration in pno in upbeat of b. 1 + bb.1-2; none of the subsequent repetitions has this alteration

song 6: Thoroughly altered in ink and pencil in V and pno (cf. source C)

song 7: Corrections of slurs and accents in pno bb. 1-9 (lh), notes corrected in pno bb. 16-18

song 8: Corrections in V bb. 8-10, 16, 30-33 and in pno bb. 2, 26, 29-30, 32-33, 38-39; the ending simplified (3 bars replaced by 2 new ones = bb. 41-42).

B. New fair copy of *No Shelter*

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 131,46a (mu 9905.0700). Provenance: The Royal Danish Academy of Music. Autograph. Fair copy in ink (a few additions in pencil).

Title (autograph): *No Shelter*. | (*Little Russian*) [additions in CL's handwriting: *Rued Langgaard* | (*Thor Lange*) | *comp.* 1916.]

Dated at the end: 25/X 1916.

2 leaves, 34.5 × 26 cm; 4 unnumbered pages of writing.

Paper type: 10 staves without manufacturer's name.

C. New fair copy of *Dance Tune*

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 131,47. Autograph. Fair copy in ink; alterations in pencil, ink and ballpoint pen.

Heading: *Dance Tune* (*Little Russian*)

Dated at the end: 25/X 1916.

2 leaves, 34 × 27 cm; 3 unnumbered pages of writing (last page blank).

Paper type: *W.H. Nr. 3 F. 12* (12 staves).

Among the corrections there is an alteration of the ending, which has been shortened by 2 bars.

Commentary to the edition

The edition is based on source A with regard to songs 2-5 and 7-8. RL's alterations are respected even if they are in the form of rough drafts and some details can be difficult to decipher. However, the corrections in song 2 (*Gipsy Song*) are so unclear and inconsistent that the editors have used the original fair copy as the basis of the present edition. As for songs 1 and 6, the new fair copies, source B and C, have served as the main sources. RL's corrections in these sources are respected.

1. *No Shelter* 1

Details in A which are not in the main source B are registered below.

Bar	Part	Comment
–	–	A: <i>Calmly</i>
3	V	A: note 3: marc.

4	V	A: kun node 1-3 (1-2 med bue) med teksten “Ve-je”: RL har i B tilføjet node 4 og ordet “vide”	4	V	A: only notes 1-3 (1-2 with a slur) with the text “Ve-je”; in B, RL has added note 4 and the word “vide”
9-10	pno vh	den redaktionelt tilføjede bue findes i A	9-10	pno lh	the editorially supplied slur is in A
16	pno	A: andet taktslag: <i>fp</i>	16	pno	A: the second beat: <i>fp</i>
19	V	A: node 1: marc.	19	V	A: note 1: marc.
20	pno	node 1-2: de to buer findes i A	20	pno	note 1-2: the two slurs are in A
30	V	A: node 1: <i>p</i>	30	V	A: note 1: <i>p</i>
33	pno vh	bue node 1-4 ændret til bue node 2-4 i analogi med t. 13 (og i overensst. med A)	33	pno lh	slur note 1-4 emended to slur note 2-4 by analogy with b. 13 (and in agreement with A)
37	pno vh	de tre fermater findes i A	37	pno lh	the three fermatas are in A

2. Zigeunervise 2

Den oprindelige blækrenskrift i A ligger til grund for udgaven; RLs sene rettelser ignoreres.

3. Flugt 3

Takt	Stemme	Kommentar
5	pno	akkord 1-4: overflødig stacc. udeladt (jfr. <i>simile</i> i t. 3)
7	pno	≪ forlænget i analogi med t. 24 og t. 41
17-52	pno	RLs rettelser i strofe 1 (t. 1-17) er redaktionelt gennemført i strofe 2 og 3 uden typografisk markering; jfr. følgende noter
22-25, 39-42	pno	noder (toner) ændret i analogi med RLs rettelser i t. 5-8
29-31, 46-48	pno	‡ for h udeladt i analogi med RLs rettelser i t. 12, 13 og 14
30, 47	pno hh	akkord 1: h ændret til a i analogi med RLs rettelser i t. 13
33-34, 51-52	pno	noder (toner) ændret i analogi med RLs rettelser i t. 16-17
59	pno	node 2: <i>fes</i> ¹ ændret til <i>f</i> ¹ i analogi med t. 56 (og som konsekvens af, at node 3 i V er ændret af RL i t. 59 fra <i>fes</i> ² til <i>f</i> ²)
62	V	node 2, pause 1: RL har ændret t. 61-63 fra 4/4 til 2/4 men i t. 62 glemt at halvere værdien af node 2 og af pausen til sidst (rettet uden typografisk markering)
63	pno hh	understemme, node 4: RL anfører øjensynlig <i>g</i> ¹ ; ændret af udgiverne til det mere plausible <i>e</i> ¹ (jfr. stemmens bevægelse)
64	pno vh	akkord 2: udgiverne udelader en akkord, <i>f</i> ¹ - <i>a</i> ¹ - <i>d</i> ¹ , som ikke er overstreget, men synes erstattet af den anførte, tilføjede akkord
65	pno	udgiverne tolker et tilføjet gentagelsestegn i t. 65 således, at t. 64 skal gentages (med undtagelse af den ændrede arpeggio-akkord i taktens begyndelse)

2. Gipsy Song 2

The original fair copy in ink in A is the basis of the edition; RL's late corrections are ignored.

3. Flight 3

Bar	Part	Comment
5	pno	chords 1-4: superfluous stacc. suppressed (cf. <i>simile</i> in b. 3)
7	pno	≪ prolonged by analogy with bb. 24 and b. 41
17-52	pno	RL's corrections in stanza 1 (bb. 1-17) have been editorially implemented in stanzas 2 and 3 without typographical indication; cf. the following notes
22-25, 39-42	pno	notes (tones) emended by analogy with RL's corrections in b. 5-8
29-31, 46-48	pno	‡ before b suppressed by analogy with RL's corrections in bb. 12, 13 and 14
30, 47	pno rh	chord 1: b emended to a by analogy with RL's correction in b. 13
33-34, 51-52	pno	notes (tones) emended by analogy with RL's corrections in bb. 16-17
59	pno	note 2: <i>f</i> _b ¹ emended to <i>f</i> ¹ by analogy with b. 56 (and as a consequence of note 3 in V which is altered by RL from <i>f</i> _b ² to <i>f</i> ² in b. 59)
62	V	note 2, rest 1: RL has altered bb. 61-63 from 4/4 to 2/4 but in b. 62 he has forgotten to shorten the value of note 2 and the rest at the end (emended without typographical indication)
63	pno rh	lower part, note 4: RL seemingly indicates <i>g</i> ¹ ; emended by the editors to the more plausible <i>e</i> ¹ (cf. the way the part moves)
64	pno lh	chord 2: the editors suppress a chord, <i>f</i> ¹ - <i>a</i> ¹ - <i>d</i> ¹ , which has not been struck out but which seems to be replaced by the added chord now in the edition
65	pno	the editors interpret an added repetition sign in b. 65 as an indication that b. 64 is to be repeated (except for the altered arpeggio chord at the beginning of the bar)

65-67	V, pno	slutningen ændret af RL tre gange; den seneste rettelse (med blæk) følges
66	pno vh	akkord 2: noteret som ♭ med overbinding til t. 67, men ændret (uden typografisk markering) til ♭ for at takten kan gå op; figuren i højre hånd er noteret som 16-dele

5. *Sus ikke for mig* 5

Takt	Stemme	Kommentar
optakt 1, pno t. 1-2		RL har foretaget forenklinger, i t. 2 dog kun overstreget vh overstemme node 1 (notationen var opr. identisk med optakt t. 4 + t. 4 + t. 5 første halvdel); udgi-verne har valgt ikke at konsekvensrette de utallige gentagelser igennem satsen
4, 7, 10, etc.	pno	klammer, der angiver fordelingen mellem hh og vh udeladt; sådanne klammer findes (dog ikke konsekvent) anført ved nonespændet i hh og oktav+kvartspændet i vh

6. *Dandsemelodi* 6

Hovedkilden er C, som repræsenterer en omarbejdet version.

Takt	Stemme	Kommentar
21	pno hh	akkord 1: fejlagtigt ♯ for c ¹ ændret til ♯ (jfr. t. 32)

7. *Stakkels, stakkels lille Pige* 7

Takt	Stemme	Kommentar
4, 6	pno vh	overstemme: opr. overbinding til efterfølgende takt udeladt i analogi med øvrige takter (RL har uden at være helt konsekvent fjernet bindebuer t. 1-9 samt tilf. marc.)

8. *Ak, Du Tid* 8

Takt	Stemme	Kommentar
33	pno	akkord 1: rettet (uden typografisk markering) i overensst. med RLs rettelser i t. 32 (RL har undladt at rette akkorden efter overbindingen)

65-67	V, pno	the ending altered three times by RL; the edition follows the latest correction (in ink)
66	pno lh	chord 2: notated as ♭ with a tie to b. 67, but emended (without typographical indication) to ♭ in order to regularise the bar; the right hand figure is notated as semiquavers

5. *Don't Rustle for Me* 5

Bar	Part	Comment
upbeat 1, pno 1-2		RL made simplifications, though in b. 2 only by crossing out note 1 of the lh top part (the notation was originally identical with upbeat of b. 4 + b. 4 + first half of b. 5); the editors have chosen not to emend the innumerable repetitions throughout the song
4, 7, 10, etc.	pno	braces which indicate the distribution between rh and lh have been suppressed; such braces are found (though not consistently) at the interval of a ninth in the rh and the intervals of an octave + a fourth in the lh

6. *Dance Tune* 6

The main source is C, which represents a revised version.

Bar	Part	Comment
21	pno rh	chord 1: erroneous ♯ before c ¹ emended to ♯ (cf. b. 32)

7. *Pour, Pour, Young Girl* 7

Bar	Part	Comment
4, 6	pno lh	top part: the original tie to the following bar suppressed by analogy with the other bars (RL has deleted ties bb. 1-9, though not quite consistently, and added marc.)

8. *Ah, Time* 8

Bar	Part	Comment
33	pno	chord 1: emended (without typographical indication) in accordance with RL's corrections in b. 32 (RL has not corrected the chord after adding the tie)

9-12 Sommer (Fire Sangtonebilleder)
(Rued Langgaard) (BVN 139)

A. Renskrift (autograf)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,1. Autograf. Renskrift med violet blæk; rettelser og tilføjelser med sort og violet blæk samt blyant (autograf).

Titel: "Sommer" | 4 Sangtonebilleder | (med | Klaver) | af | Rued Langgaard | Komp 25-28 Nov 1917

Overskrifttitel første nodeside (med blyant): *Sommersange*

Dateret efter sang 3: 25/X 17 [i.e. 25/XI 17?] – efter sang 4: 28/X 17 [i.e. 28/XI 17?]

8 blade, 35,5 × 27 cm; 16 beskrevne, upaginerede sider.

Papirtype: *B. & H. Nr. 11. A. / 7.14.* (18 systemer)

Indhold:

blad 1: titel (bagsiden med omvendt påskrift vedr. version I-IV af symfoni nr. 5 og om symfoni nr. 7, jfr. blad 8v)

blad 2r-3r: I. [ingen titel] (2r rummer for neden sangens tekst udskrevet af RL med sen håndskrift og dat. *Tyringe d. 9 Juli 1915*)

blad 3v-4r: II. [ingen titel] (3v rummer for neden sangens tekst udskrevet af RL med sen håndskrift og dat. *Tyringe 10 Juli 1915*)

blad 4v-6v: III. [ingen titel] (4v-5r: rummer for neden sangens tekst udskrevet af RL med sen håndskrift og dat. *Tyringe 11 Juli 1915*)

blad 7r-8r: IV. [ingen titel]

blad 8v: *Ny Sidste Del til Symfoni 7. Komp. 13/8 31. Thuro. Skitse.*

Rettelserne omfatter i sang 1-3 sangtekster og sangstemme; i sang 3 er klaversatsen desuden forsynet med nogle få, sene blyantsrettelser; sang 4 er helt uden rettelser. Sang 1 er præget af mange tekstrevisioner, i t. 50-57 ses hele fem, til dels overstregede, tekstlag; sangstemmen er rettet i flere omgange i forbindelse med ændringer af teksten. Med undtagelse af sang 4, der kun har den oprindelige tekst, kan tre gennemgående og tydeligt adskilte tekstfaser identificeres:

fase a) Den opr. tekst (i sang 1 revideret under, eller kort efter, renskrivningen).

fase b) En version, som efter skriften at dømme stammer fra 1924/25. Sangstemmen er rettet til, så den korresponderer med denne tekst.

fase c) Den seneste redaktion fra engang i 1940'erne, tilføjet af RL for neden på de respektive sanges første nodeside(r); sangstemmen er ikke tilpasset denne sidste version, som dog må betegnes som en lettere revision af den opr. ordlyd (fase "a"). I sang 3 findes sene rettelser i sangstemmen, som knytter sig specifikt til denne tekstversion.

B. Tekster til sang 1-3

Det Kongelige Bibliotek. Håndskriftafdelingen. Tilg. 554, 3. Autograf. Renskrift.

Findes på de første 5 blade af tyndt hæfte med gråbrunt omslag, 17,5 × 11 cm; omslaget er påtegnet: *Rud Langgaard 1925. (Citater) Vedrørende "Antikrist"* [opr. titel, overstreget: *Mine Digte og Notater*]

9-12 Summer (Fire Sung Tone Pictures)
(Rued Langgaard) (BVN 139)

A. Fair copy (autograph)

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,1. Autograph. Fair copy in violet ink; corrections and additions in black and purple ink, and pencil (autograph).

Title: "Summer" | 4 Sung Tone Pictures | (with | piano) | by | Rud Langgaard | Comp 25-28 Nov 1917

Title at the top of the first page of music (in pencil): *Summer Songs*

Dated after song 3: 25/X 17 [i.e. 25/XI 17?] – after song 4: 28/X 17 [i.e. 28/XI 17?]

8 leaves, 35.5 × 27 cm; 16 unnumbered pages of writing.

Paper type: *B. & H. Nr. 11. A. / 7.14.* (18 staves)

Contents:

fol. 1: title (on the back there is an inscription, upside down, regarding versions I-IV of Symphony No. 5 and regarding Symphony No. 7, cf. fol. 8v)

fols. 2r-3r: I. [no title] (2r contains the text of the song at the bottom written out by RL in his late handwriting and dated *Tyringe 9 July 1915*)

fols. 3v-4r: II. [no title] (3v contains the text of the song at the bottom written out by RL in his late handwriting and dated *Tyringe 10 July 1915*)

fols. 4v-6v III. [no title] (4v-5r contain the text of the song at the bottom written out by RL in his late handwriting and dated *Tyringe 11 July 1915*)

fols. 7r-8r: IV. [no title]

fol. 8v: *New final movement for Symphony 7. Comp. 13/8 31. Thuro. Sketch.*

In songs 1-3, the corrections comprise the song texts and the voice part; furthermore, a few late corrections in pencil were added to the piano part in song 3; there are no corrections in song 4. Song 1 is characterised by many revisions of the text, in bb. 50-57 there are no less than five layers of texts, partly struck out; the voice part was corrected several times in connection with the alterations of the text. With the exception of song 4, which has only the original text, three clearly separate phases of the text can be discerned in all the songs:

phase a) The original text (in song 1 revised during, or shortly after, the making of the fair copy).

phase b) A version which, judging from the handwriting, stems from 1924/25. The voice part is adjusted so that it corresponds with this text.

phase c) The latest version from some time in the 1940s, added by RL at the bottom of the first page(s) of music of each of the songs in question; the voice part is not adjusted to this last version which must be considered a slightly revised version of the original wording (phase "a"). In song 3, there are late corrections in the voice part which are specifically related to this version of the text.

B. Texts for songs 1-3

The Royal Library. The Department of Manuscripts. Tilg. 554, 3. Autograph. Fair copy.

Indhold af blad 1-5:

blad 1r/pag. 1: *Sommer*. -- / 1 ["Byger drager med Regn og Plask"]

blad 1v: blank

blad 2r/pag. 2: sidste strofe af digt 1; dateret til slut: *Tyringe* 9-7 1915

blad 2v: blank

blad 3r/pag. 3: 2. ["Aftnen svøber sig lun og tæt"]; dateret til slut: *Tyringe* 10 Juli 1915

blad 3v: blank

blad 4r/pag. 4: 3. ["Luften er svalet af Tordenregns Glar"]

blad 4v: blank

blad 5r/pag. 5: sidste to strofer af digt 3; dateret til slut: *Tyringe*. 11 Juli 1915

Tekstredaktionen svarer med visse varianter til den under kilde A betegnede fase "b". Digt nr. 2 er dog længere end den komponerede version, og det tredje digt har 5 strofer, hvoraf den fjerde ikke er komponeret. Skriften tyder på at optegnelsen stammer fra primo 1924; hæftets datering 1925 synes at gå på de (senere) indføjede notater vedr. operaen *Antikrist*.

Kommentar til udgaven

Udgaven er baseret på kilde A. RLs rettelser i klaversatsen i sang 3 respekteres. Teksten i sang 1-3 følger den udskrevne, endelige version, som RL har anført ved hver enkelt sang i A (fase "c" i kildebeskrivelsen ovenfor). Denne tekstversion er i stort omfang identisk med den i 1917 komponerede tekst. RL synes med andre ord at have opgivet den ganske omfattende revision af tekst og sangstemme fra 1924/25 (fase "b"), og har ønsket at vende tilbage til den oprindelige tekst, dog med enkelte justeringer. Hvilke af noderrettelserne fra 1924/25 i sangstemmen, der eventuelt stadig kunne være gyldige, fremgår ikke af kilden. Udgiverne har på denne baggrund valgt at lade teksten være bestemmende for sangstemmens forløb, således at udgaven ignorerer noderrettelser i stemmen, der entydigt er sammenhængende med en ikke længere gældende sangtekst. Dette indebærer, at udgaven stort set retablerer den oprindeligt komponerede sammenhæng mellem tekst og musik. Dog respekteres eksempelvis de sene rettelser i sang 3, som refererer til den 'endelige' tekstversion. Varianter og kommentarer fremgår af noterne nedenfor (den beskrevne problematik har ikke relevans for sang 4, som kun har én tekstversion). Kilde B er som følge af valget af RLs seneste tekstversion ikke relevant for udgaven.

The texts are on the first 5 leaves of a thin booklet with a grey brown cover, 17.5 × 11 cm; the cover is labelled *Rud Langgaard* 1925. (Quotations) Regarding "Antichrist" [original title, struck out: *My poems and notes*]

The contents of fols. 1-5:

fol. 1r/pag. 1: *Sommer*. -- / 1 ["Swiftly Showers Pass Splashing By"]

fol. 1v: blank

fol. 2r/pag. 2: last stanza of poem 1; dated at the end: *Tyringe* 9-7 1915

fol. 2v: blank

fol. 3r/pag. 3: 2. ["Evening Wraps its Cloak of Twilight"]; dated at the end: *Tyringe* 10 July 1915

fol. 3v: blank

fol. 4r/pag. 4: 3. ["The Air is Cooled by Thunder Rain's Clarity"]

fol. 4v: blank

fol. 5r/pag. 5: last two stanzas of poem 3; dated at the end: *Tyringe*. 11 Juli 1915

This edition of the texts corresponds to the version described as phase "b" in the description of source A. However, poem No. 2 is longer than the composed version, and the third poem has 5 stanzas of which the fourth has not been set. The handwriting indicates that the manuscript dates from the beginning of 1924; the 1925 dating of the booklet seems to refer to the notes (inserted later) concerning the opera *Antichrist*.

Commentary to the edition

The edition is based on source A. RL's corrections to the piano part in song 3 are respected. The texts for songs 1-3 follow the transcriptions of the final versions which RL has added to each song in A (phase "c" in the source description above). These versions of the texts are on the whole identical to the texts that were set in 1917. In other words, RL seems to have given up the extensive revision of the texts and voice part from 1924/25 (phase "b"), and to have wished to return to the original texts, albeit with a few adjustments. Which of the note corrections in the voice part from 1924/25 that might still be valid is not evident from the source. On this basis, the editors have chosen to let the texts be decisive to the course of the voice part, so that the edition ignores corrections of notes in the voice part which are unambiguously related to a song text which is no longer valid. This means that the edition largely re-establishes the relationship between text and music as it was originally composed. However, the late corrections in song 3 which refer to the 'final' version of the text, are respected. Variants and commentaries can be found in the notes below (the issue described here has no relevance to song 4, which has only one version of the text). Due to the choice of RL's latest version of the texts, source B is not relevant to this edition.

1. Byger drager med Regn og Plask 9

Takt	Stemme	Kommentar
24, 29, 31-33, 50-51	V	opr. notation fulgt (revision relateret til ikke benyttet tekstversion ignoreres)
54	V	rytmen redaktionelt ændret fra ♩ til ♩♩ (tilpasning til gældende tekst)
55	V	node 1: opr. noteret g ² ændret af RL til overbundet f ² (teksten t. 55-56 var opr. i to stavelser: "Som-mer")

2. Aftnen svøber sin Skumringskaabe 10

Takt	Stemme	Kommentar
14-17	V	opr. notation fulgt (revision relateret til ikke benyttet tekstversion ignoreres)
22-24	V	noder og tekst udeladt (vedrører en ikke benyttet tekstversion)

3. Luften er svalet af Torden og Regn 11

Takt	Stemme	Kommentar
4	pno hh	understemme: bindebue node 2-3 udeladt i overensst. med t. 17, 25, 60 og i analogi med t. 1-3
5, 6	pno vh	RL har med blyant overstreget de to sidste noder i begge takter, men ikke i paralleltakterne t. 18-19
7	V	node 1-2: opr. noteret e ² -g ¹ med rytmen ♩ ("Tor-den")
	V	node 1-3: marc. udeladt, da de synes sammenhørende med ikke gældende tekstversion ("Tor-den-regns")
11-12	V	ordene "slaar Smæld" opr. på f ¹ -d ¹ ; ændret af RL til f ¹ -a ¹ og dernæst med blyant til d ² -e ²
13	pno vh	RL har med blyant overstreget de tre sidste toner i takten: d ¹ -a-d
20-22	V	ordene "nede gaar Skyer mod Kvæld" opr. på e ¹ -f ¹ -g ¹ -b-d ¹ -a ¹ (sidstnævnte tone med værdien ♩.); ændret af RL med blyant
26, 29, 31, 35, 37, 38, 42, 43	V	opr. notation fulgt (revision relateret til ikke benyttet tekstversion ignoreres)
43-44	V	den opr. ordlyd "medens ingen det ser" ændret af RL i sidste fase til "i Hjørnet dér"; RL angiver hvorledes de nye ord skal fordeles på noderne, men har ikke sat buer
48, 51, 53-55	V	opr. notation fulgt (revision relateret til ikke benyttet tekstversion ignoreres)

1. Swiftly Showers Pass Splashing By 9

Bar	Part	Comment
24, 29, 31-33, 50-51	V	original notation followed (revision related to a text version not used is ignored)
54	V	the rhythm has been editorially emended from ♩ to ♩♩ (adjustment to the current text)
55	V	note 1: originally notated g ² altered by RL to a tied f ² (the text bb. 55-56 was originally in two syllables: "Som-mer")

2. Evening Wraps its Cloak of Twilight 10

Bar	Part	Comment
14-17	V	original notation followed (revision related to a text version not used is ignored)
22-24	V	notes and text suppressed (concerns a version of the text which was not used)

3. The Air is Cooled by Thunder and Rain 11

Bar	Part	Comment
4	pno rh	lower part: tie at notes 2-3 suppressed in accordance with bb. 17, 25, 60 and by analogy with bb. 1-3
5, 6	pno lh	RL has crossed out the last two notes with a pencil in both of these bars but not in the parallel bars bb. 18-19
7	V	notes 1-2: originally notated as e ² -g ¹ with the rhythm ♩ ("Tor-den")
	V	notes 1-3: marc. suppressed as these seem to concern a version of the text which is not valid ("Tor-den-regns")
11-12	V	the words "slaar Smæld" originally on f ¹ -d ¹ ; altered by RL to f ¹ -a ¹ and then in pencil to d ² -e ²
13	pno lh	in pencil, RL has crossed out the last three notes in the bar: d ¹ -a-d
20-22	V	the words "nede gaar Skyer mod Kvæld" originally on e ¹ -f ¹ -g ¹ -b-d ¹ -a ¹ (the latter note with the note value ♩.); altered by RL in pencil
26, 29, 31, 35, 37, 38, 42, 43	V	original notation followed (revision related to a text version not used is ignored)
43-44	V	the original wording "medens ingen det ser" altered by RL in the last phase to "i Hjørnet dér"; RL indicates how the new words should be distributed to fit the notes, but has not added slurs
48, 51, 53-55	V	original notation followed (revision related to a text version not used is ignored)

61-62	V	ordene “trykker til sidst sig” opr. på d ¹ -e ¹ -f ¹ -g ¹ -b; ændret af RL med blyant
71-72	V	ordene “og Savn” opr. på f ¹ -d ¹ (sidstnævnte tone med værdien ♭.); ændret af RL med blyant

4. Solblink, vajende Flag 12

Takt	Stemme	Kommentar
–	–	opr. tempoangivelse <i>Ret bevæget</i> udstreget

13-22 *Ti Digte af Herman Wildenvey* (BVN 146)

A. Renskrift (autograf)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,3. Autograf. Renskrift med blæk; rettelser og tilføjelser med blæk og blyant (autograf).

Omslagstitel (rød farvestift): *10 Sange* | (*Wildenvey.*) | *Marts 1918.* | *SoloSang og Piano* | *gode* [for oven med CLs håndskrift: *Skitser*]

Titel: [...] *10* [opr. *Otte*] *Digte* | *af* | *Herman Wildenvey.* | *Komponeret for en Sangstemme med Klaver* | *af* | *Rud Langgaard* | [...] titeloversigt 1-10 | (*marts 1918.*) – tilføjet for oven med farvestift og blyant: *Skrevet for Mimi Klein's Sangstemme* | *Skitser* – og for neden: *1918 Marts.*

Dateret efter sang 6: (3 *Marts.*) – efter sang 7: 2/3 18. | (15/2 18) – efter sang 9: 5/2 [i.e. 5/3] | (17/2) [senere tilføjet:] 1918. *Modificeret til Koncerten d. 23/5. 33* | *April 1933.* | *R. L.* – efter sang 10: 21/3 18.

22 blade, blad 1+22: 34 × 27 cm, blad 2-21: 35,5 × 27 cm; 37 beskrevne, upaginerede sider.

Papirtype: blad 1+22 (omslag): *K.U.V. Beethoven Papier Nr. 39. (30 Linien)* – blad 2-21 dels *B. & H. Nr. 11. A.* | 5.10. (18 systemer), dels *B. & H. Nr. 11. A.* | 7.14. (18 systemer).

Indhold:

blad 1: omslagstitel (verso et notat uden forbindelse til værket)

blad 2: titel (verso blank)

blad 3r-4r: *I.* | *Sommertegn.* [sang 1]

blad 4r-4v: *II.* | *Signe (1)* [sang 2]

blad 5r-5v: *III* | *Signe (2)* [sang 3]

blad 6r-6v: *IV* | *Tør jeg tro?* [sang 5]

blad 6v-8v: *V* | *Plystrevisé* [sang 6]

blad 8v-10v: *VI* | *Farvellet falder* [sang 7]

blad 11r-12v: *Høstsyn* [sang 8]

blad 13r-15r: *Eventyr* [sang 9]

blad 15v-16v: 3 blanke sider

blad 17r-18r: *Sommerhilsen* [sang 4]

blad 18v: blank

blad 19r-20v: *Vej* [sang 10]

blad 21: 2 blanke sider

blad 22 (omvendt): titelblad og orkesteropstilling vedr. *Verdens Undergang, Koncertstykke...* [= *Endens Tid*, BVN 243]

61-62	V	the words “trykker til sidst sig” originally on d ¹ -e ¹ -f ¹ -g ¹ -b; altered by RL in pencil
71-72	V	the words “og Savn” originally on f ¹ -d ¹ (the latter note with the note value ♭.); altered by RL in pencil

4. Glinting Sun, Waving Flags 12

Bar	Part	Comment
–	–	original tempo marking <i>Fairly animated</i> crossed out

13-22 *Ten Poems by Herman Wildenvey* (BVN 146)

A. Fair copy (autograph)

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,3. Autograph. Fair copy in ink; corrections and additions in ink and pencil (autograph).

Cover title (red crayon): *10 Songs* | (*Wildenvey.*) | *March 1918.* | *Solo voice and piano* | *good* [at the top in CL's handwriting: *Sketches*]

Title: [...] *10* [originally *Eight*] *Poems* | *by* | *Herman Wildenvey.* | *Composed for a singing voice with piano* | *by* | *Rud Langgaard* | [...] title overview 1-10 | (*March 1918.*) – added at the top in crayon and pencil: *Composed for Mimi Klein's singing voice* | *Sketches* – and at the bottom: *1918 March.*

Dated after song 6: (3 *March.*) – after song 7: 2/3 18. | (15/2 18) – after song 9: 5/2 [i.e. 5/3] | (17/2) [added later:] 1918. *Modified for the concert on 23/5. 33* | *April 1933.* | *R. L.* – after song 10: 21/3 18.

22 leaves, fols. 1+22: 34 × 27 cm, fols. 2-21: 35.5 × 27 cm; 37 unnumbered pages of writing.

Paper type: fols. 1+22 (cover): *K.U.V. Beethoven Papier Nr. 39. (30 Linien)* – fols. 2-21 partly *B. & H. Nr. 11. A.* | 5.10. (18 staves), partly *B. & H. Nr. 11. A.* | 7.14. (18 staves).

Contents:

fol. 1: cover title (verso an inscription not related to the work)

fol. 2: titel (verso blank)

fols. 3r-4r: *I.* | *Signs of Summer.* [song 1]

fols. 4r-4v: *II.* | *Signe (1)* [song 2]

fols. 5r-5v: *III* | *Signe (2)* [song 3]

fols. 6r-6v: *IV* | *Dare I Believe?* [song 5]

fols. 6v-8v: *V* | *Whistling Song* [song 6]

fols. 8v-10v: *VI* | *Last Words at Parting* [song 7]

fols. 11r-12v: *Autumn Sight* [song 8]

fols. 13r-15r: *Folk Tale* [song 9]

fols. 15v-16v: 3 blank pages

fols. 17r-18r: *Summer Greeting* [song 4]

fol. 18v: blank

fols. 19r-20v: *Way* [song 10]

fol. 21: 2 blank pages

fol. 22 (upside down): title page and list of instruments for *The End of The World, Concert piece...* [= *The Time of the End*, BVN 243]

Af titelbladet fremgår det, at samlingen opr. omfattede otte titler svarende til de otte første sange i kilden, idet de to unummerede sange *Høstsyn* og *Eventyr* udgjorde nr. 8 og 9. *Sommerhilsen* og *Vej* blev tilføjet et par uger senere og indskudt som nr. 4 og 10, men indlagt bagest i manuskriptet. Den endelige rækkefølge fremgår af titelsidens nummerring. Med blyant er det dog foreslået at nr. 8 *Høstsyn* skifter plads med nr. 10 *Vej*. – *Eventyr* er i betydelig grad revideret (som det fremgår af dateringen: med henblik på en opførelse i 1933, planlagt til 23. maj, men udsat til 12. oktober). Denne revision er foretaget med blæk. De øvrige sange bærer præg af hastigt indførte blyantsrettelser, som utvivlsomt stammer fra 1940'erne og er samtidige med RLs karakteristik af sangene som "Skitser" på titelbladet. RL har øjensynlig planlagt at renskrive sangene med de indføjede revisioner, men kun *Signe* (2) findes i en ny renskrift med dateringen 1945 (kilde **B**).

Omfanget af revisioner af de enkelte sange i kilde **A** er som følger (ændringerne er foretaget med blyant med mindre andet er nævnt; der henvises til udgavens takttal):

sang 1: Ændringer i pno t. 7 og 18-20; V ændret t. 7-8 samt 17-19; marc. tilføjet t. 10, 12, 13, 18.

sang 2: Forspillet ændret til dobbelte nodeværdier, pno ændret t. 15-16.

sang 3: Få rettelser med blæk (jfr. ny renskrift, kilde **B**).

sang 4: Mindre ændringer i pno i t. 1-2, 5-6, 15-17, 36-37, i V t. 22 (dynamik tilføjet t. 6, 8).

sang 5: Enkelte rettelser i pno med blæk, foretaget i løbet af eller kort efter renskrivningen.

sang 6: Betydelig og gennemgående revision i V og pno; ændringerne berører 45 af sangens 72 takter; 5 takter er udeladt mellem t. 32 og 33.

sang 7: Alle sangens 5 sider er overstreget med diagonal blyantsstreg; rettelser i V i t. 2, 5, 55 og i pno t. 19, 36-37, 39, 41, 55, 63-64 samt tilføjelse af tempoangivelse t. 55 må være foretaget før annulleringen af hele sangen; revisionen omfatter også udeladelse af 1 takt før t. 1 (identisk med t. 1) samt udeladelse af to gentagelser af t. 61.

sang 8: Akkorder i pno tilføjet i t. 43, 45, 68, 69 (i stedet for pauser); lille ændring i V t. 63.

sang 9: Gennemrevideret med blæk, fortrinsvis i 1933 (med 6 påklæbte papirlapper på sangens side 2 og 3); visse blækrettelser ser ud til at gå tilbage til sangens tilblivelse i 1918; nogle blyantsrettelser er måske kommet til senere end 1933; revisionen berører ca. 45 af sangens 63 takter, men stort set ikke noderne i sangstemmen; 3 takter er udeladt.

sang 10: Ingen rettelser.

It is apparent from the title page that the collection originally comprised eight titles corresponding to the first eight songs in the source, as the two unnumbered songs *Autumn Sight* and *Folk Tale* made up nos. 8 and 9. *Summer Greeting* and *Way* were added a couple of weeks later and included as nos. 4 and 10, but inserted at the back of the manuscript. The final order is evident from the numbering on the title page. However, it is suggested in pencil that no. 8 *Autumn Sight* change places with no. 10 *Way*. – *Folk Tale* is substantially revised (as is evident from the dating: on the occasion of a performance in 1933, planned for 23 May but postponed to 12 October). This revision has been made in ink. The other songs are characterised by hastily inserted corrections in pencil which no doubt stems from the 1940s and are contemporary with RL's characterisation of the songs as "Sketches" on the title page. RL seemingly planned to make a fair copy of the songs with the inserted revisions, but only *Signe* (2) exists in a new fair copy dated 1945 (source **B**).

The extent of the revisions in each song in source **A** is as follows (the alterations have been done in pencil unless otherwise stated; the reference is to the bar numbering of the edition):

song 1: Alterations in the pno bb. 7 and 18-20; V altered at bb. 7-8 and 17-19; marc. added at bb. 10, 12, 13, 18.

song 2: Introduction altered to double note values, pno altered at bb. 15-16.

song 3: A few corrections in ink (cf. new fair copy, source **B**).

song 4: Minor alterations in pno in bb. 1-2, 5-6, 15-17, 36-37, in V b. 22 (dynamics added at bb. 6, 8).

song 5: A few corrections in pno in ink, made during or shortly after the making of the fair copy

song 6: Significant and thoroughgoing revision in V and pno; the alterations concern 45 of the songs 72 bars; 5 bars have been deleted between b. 32 and b. 33.

song 7: All 5 pages of the song have been diagonally struck out with a pencil; corrections in V in bb. 2, 5, 55 and in pno bb. 19, 36-37, 39, 41, 55, 63-64 and an added tempo marking at b. 55 must have been made before the cancellation of the entire song; the revision also comprises the omission of 1 bar before b. 1 (identical with b. 1) and the omission of two repetitions of b. 61.

song 8: Chords in pno added in bb. 43, 45, 68, 69 (instead of rests); minor alteration in V at b. 63.

song 9: Thoroughly revised in ink, mainly in 1933 (with 6 glued on strips of paper on page 2 and 3 of the song); certain corrections in ink seem to go back to the genesis of the song in 1918; some corrections in pencil may have been added later than 1933; the revision concerns about 45 of the 63 bars of the song but virtually does not involve the notes of the voice part; 3 bars have been omitted.

song 10: No corrections.

B. Ny renskrift af *Signe* (2)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,5. Autograf. Renskrift med blæk.

Titel: *Signe | af Wildenvey-Sange | komp 1918 i Marts | af | Rued Langgaard*

Dateret til slut: 1918. Ribe 7/3 45.

2 blade, 22,5 × 27 cm (beskåret); 3 beskrevne, upaginerede sider.

Papirtype: *W.H. Nr. 3. F. 12* (8 systemer; opr. 12 men 4 systemer er skåret bort for oven og anvendt til kilde **C2** nedenfor).

C. Sangstemmeudskrifter

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling.

1. Sangstemme til fem af sangene. RLS 132,4. Afskrift med blæk i Emma Langgaards håndskrift. Tilføjelser med blyant i autograf.

Ubetegnet og udateret.

6 blade, 27 × 17 cm; 11 beskrevne, upaginerede sider.

Papirtype: *Wilhelm Hansen [bomærke] No. 21. Ovd. 10.* (10 systemer).

Første side rummer udskrift til sangen *Gleich und Gleich* (Goethe); dernæst følger *Sommertegn* (sang 1), *Signe [I]* (sang 2), *Sommerhilsen* (sang 4), *Eventyr* (sang 9), *Vej* (sang 10).

RLs blyantstilføjelser vedrører sang 4, 9 og 10. Skriften tyder på en datering i 1920'erne. En noderrettelse i sang 4 (t. 22) findes også i **A**.

2. Sangstemme til *Signe [II]*. RLS 132,6. Autograf. Renskrift med blæk.

Titel: *Signe*

Udateret [1945].

2 blade, 12 × 27 cm; 3 beskrevne, upaginerede sider.

Papirtype: 4 systemer; udsnit af blad med 12 systemer (afklippet af kilde **B** ovenfor).

Udarbejdet samtidig med kilde **B**.

D. Skitse til ændring af *Eventyr*

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,6a.

Ubetegnet og udateret [1933].

1 blad, 34,5 × 27 cm; 1 beskrevet, upagineret side.

Indeholder skitse til t. 13 og 30-32 samt påskrift vedr. "Koncertversion af Forspil til Antikrist, Marts 1933".

Kommentar til udgaven

Udgaven er baseret på kilde **A** med undtagelse af sang 3, der har **B** som hovedkilde. **B** repræsenterer en let revideret version af sangen. RLs rettelser i **A** respekteres, såvel ældre blækrettelser (de fleste tydeligt foretaget under renskrivningen) som de omfattende rettelser i *Eventyr* (sang 9) fra 1933 og de sene blyantskorrektioner i de andre sange. Visse steder er sidstnævnte rettelser dog vanskeligt læselige. Sang 7 medtages trods RLs mulige ønske om udeladelse (overstreget). Sangstemmeudskrifterne **C1** repræsenterer den urevi-

B. New fair copy of *Signe* (2)

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,5. Autograph. Fair copy in ink.

Title: *Signe | from Wildenvey Songs | comp 1918 in March | by | Rued Langgaard*

Dated at the end: 1918. Ribe 7/3 45.

2 leaves, 22.5 × 27 cm (cropped); 3 unnumbered pages of writing.

Paper type: *W.H. Nr. 3. F. 12* (8 staves; originally 12 but 4 staves have been cut away at the top and used for source **C2** below).

C. Voice part copies

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection.

1. Voice parts for five of the songs. RLS 132,4. Transcript in ink in Emma Langgaard's handwriting. Additions in pencil in autograph.

Undesignated and undated.

6 leaves, 27 × 17 cm; 11 unnumbered pages of writing.

Paper type: *Wilhelm Hansen [logo] No. 21. Ovd. 10.* (10 staves).

First page contains a transcript for the song *Gleich und Gleich* (Goethe); this is followed by *Signs of Summer* (song 1), *Signe [I]* (song 2), *Summer Greeting* (song 4), *Folk Tale* (song 9), *Way* (song 10).

RL's additions in pencil concerns the songs 4, 9 and 10. The writing suggests a dating in the 1920s. A music correction in song 4 (b. 22) is also in **A**.

2. Voice part for *Signe [II]*. RLS 132,6. Autograph. Fair copy in ink.

Title: *Signe*

Undated [1945].

2 leaves, 12 × 27 cm; 3 unnumbered pages of writing.

Paper type: 4 staves; part of a leaf with 12 staves (cut from source **B** above).

Prepared simultaneously with source **B**.

D. Sketch for alteration of *Folk Tale*

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,6a.

Undesignated and undated [1933].

1 leaf, 34.5 × 27 cm; 1 unnumbered page of writing.

Contains a sketch for bb. 13 and 30-32 together with an inscription concerning "Concert version of Prelude for Antikrist, March 1933".

Commentary to the edition

The edition is based on source **A** with the exception of song 3 which has **B** as its primary source. **B** represents a slightly revised version of the song. RL's corrections in **A** are respected, the older corrections in ink (most of them seemingly made during the fair copying process) as well as the extensive corrections in *Folk Tale* (song 9) from 1933 and the late corrections in pencil of the other songs. In certain places, the latter corrections are difficult to read. Song 7 is included in spite of RL's possible intention to omit it (it is struck out). The voice part copies **C1** represents the unre-

derede fase og har ingen primær kildeværdi; kilderne **C2** og **D** er uden betydning for udgaven.

1. Sommertegn 13

Takt	Stemme	Kommentar
–	–	opr. tempoangivelse: <i>Bevæget</i>
7	pno hh	akkord 2: ændret af RL og gentaget på samme taktslag i vh i oktaven b-d ¹ -f ¹ ; tolkes af udgiverne som en præcisering af tonerne i hh, ikke som en transponering eller flytning af akkorden fra hh til vh
8	V	RL anfører to forskellige ændringer med blyant; udgaven følger det antagelig seneste forslag
18	V	RL anfører to forskellige ændringer med blyant; udgaven følger det antagelig seneste forslag

3. Signe (II) 15

Udgaven af denne sang er baseret på kilde **B**.

Takt	Stemme	Kommentar
–	–	opr. tempoangivelse: <i>Med Humor</i>
–	V	tekstens strofe 5-8 tilføjet iht. A (B har kun 1-4)
3	V	RLs <i>ikke stærkt!</i> redaktionelt præciseret som <i>ikke kraftigt!</i>
14	V	optakten (der gælder for strofe 2-4) glemt af RL i B ; tilføjet iht. A (uden typografisk markering); mangler også i C2
21	pno hh	sidste figur, understemme: umotiveret bue udeladt (findes i A , men i kilde B er alle fraseringsbuer generelt udeladt)

4. Sommerhilsen 16

Takt	Stemme	Kommentar
30	–	C1 : <i>poco a poco con moto</i> (tilføjet af RL)

6. Plystrevisen 18

Takt	Stemme	Kommentar
16	pno vh	node 1: d ændret til des i analogi med V, hvor RL har ændret tonen fra b til des ¹

7. Farvellet falder 19

Takt	Stemme	Kommentar
36	pno hh	sidste akkord: c ² udeladt af akkorden i analogi med RLs overstregning af tonen c i foregående akkord og i vh

vised phase and have no primary source value; the sources **C2** and **D** are without significance for the edition.

1. Signs of Summer 13

Bar	Part	Comment
–	–	original tempo marking: <i>With motion</i>
7	pno rh	chord 2: altered by RL and repeated on the same beat in lh in the octave b ₁ -d ¹ -f ¹ ; interpreted by the editors as a clarification of the tones in rh, not as a transposition of the chord or an indication that it should be moved from rh to lh
8	V	RL indicates two different alterations in pencil; the edition follows the suggestion which is apparently the latest
18	V	RL indicates two different alterations in pencil; the edition follows the suggestion which is apparently the latest

3. Signe (II) 15

The edition is based on source **B**.

Bar	Part	Comment
–	–	original tempo marking: <i>With humour</i>
–	V	stanzas 5-8 of the text supplied in accordance with A (B has only 1-4)
3	V	RL's <i>not strongly!</i> editorially clarified as <i>not loud!</i>
14	V	the upbeat (which applies to stanzas 2-4) forgotten by RL in B ; supplied in accordance with A (without typographical indication); also missing in C2
21	pno rh	last figure, lower part: unmotivated slur suppressed (included in A , but in source B all slurs are generally omitted)

4. Summer Greeting 16

Bar	Part	Comment
30	–	C1 : <i>poco a poco con moto</i> (added by RL)

6. Whistling Song 18

Bar	Part	Comment
16	pno lh	note 1: d emended to d _b by analogy with V where RL has altered the note from b ₁ to d _b ¹

7. Last Words at Parting 19

Bar	Part	Comment
36	pno rh	last chord: c ² suppressed from the chord by analogy with RL's deletion of the tone c in the previous chord and in lh

41	pno hh	akkord 2: es ¹ tilføjet i analogi med akkord 1 hvor tonen er tilføjet med blyant
51-52	pno vh	overstemme: node 1 og 4 rettet fra ♭ til ♮ (fejlnotation)
53-54	pno vh	overstemme: node 1 og 2 rettet fra ♭ til ♮ (fejlnotation)
55, 61	–	opr. ingen temposkift her; <i>Grave</i> er tilføjet med blyant, hvorfor udgiveren redaktionelt har tilføjet <i>Tempo I</i> i t. 61

9. Eventyr 21

Takt	Stemme	Kommentar
9	pno vh	næstsidste akkord: a er tilføjet i overensst. med t. 1

10. Vej 22

Takt	Stemme	Kommentar
10	–	<i>a tempo</i> tilføjet redaktionelt med belæg i kilde C1 (hvor denne tilføjelse er indføjet af RL)

23-28 Sonetter af "Adam Homo" (Frederik Paludan-Müller) (BVN 147)

A. Renskrift (autograf)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,2. Autograf. Renskrift med blæk; rettelser og tilføjelser med blæk og blyant (autograf).

Omslagstitel (rød farvestift): *Almas Sange | Adam Homo | (1918) | Skitse (Kladde)*

Titel (opr.): *Sonetter | af | "Adam Homo." | for en | Sangstemme | med | Pianoforte | af | Rud Langgaard | (Komp marts 1918) – tilføjet med blyant på skrå: gode*

Dateret efter sang 1: 6/2 (9/2) – efter sang 2: [7/2 rettet til:] 7/3 – efter sang 5: 11 | *Marts* [1917 rettet til:] 1918. | *Komp* [6-8/2 17 rettet til:] 6-8/3 18 – efter sang 6: 8/2 18.

13 blade, blad 1+13: 34,5 × 26 cm, blad 2-12: 35,5 × 27 cm; 23 beskrevne, upaginerede sider.

Papirtype: blad 1+13 (omslag): 20 systemer uden angivelse af fabrikat – blad 2-12 dels *B. & H. Nr. 11. A / 7. 14.* (18 systemer), dels *B. & H. Nr. 11. A / 5. 10.* (18 systemer).

Indhold:

blad 1: omslagstitel (verso blank)

blad 2r: titel (samt ubetegnet blyantsskitse til slutning af sangen *Aus alten Märchen*)

blad 2v-4v: I. ["At ret jeg lever skylder dig jeg kun"]

blad 4v-6r: II ["Min Grund til kort at skrive"]

blad 6r-6v: III. ["Just som de stivfrosne Snoge"]

blad 7r-7v: IV. ["Hjemad Soldaterne trække"]

blad 8r-9v: V. ["O Lørdagsaftens Glands"] (blad 9v rummer for neden, noteret omvendt med blyant i autograf, en énstemmig og i øvrigt ukendt sang med tekstbegyndelsen: "Jeg husker engang en Sommerdag")

41	pno rh	chord 2: e ^b 1 added by analogy with chord 1 where the note is added in pencil
51-52	pno lh	top part: notes 1 and 4 emended from ♭ to ♮ (notational error)
53-54	pno lh	top part: notes 1 and 2 emended from ♭ to ♮ (notational error)
55, 61	–	originally no change of tempo here; <i>Grave</i> is added in pencil; therefore <i>Tempo I</i> has been editorially supplied in b. 61

9. Folk Tale 21

Bar	Part	Comment
9	pno lh	penultimate chord: a is supplied in agreement with b. 1

10. Way 22

Bar	Part	Comment
10	–	<i>a tempo</i> editorially supplied with evidence in C1 (where this addition was inserted by RL)

23-28 Sonnets from "Adam Homo" (Frederik Paludan-Müller) (BVN 147)

A. Fair copy (autograph)

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,2. Autograph. Fair copy in ink; corrections and additions in ink and pencil (autograph).

Cover title (red crayon): *Alma's Songs | Adam Homo | (1918) | Sketch (rough draft)*

Title (original): *Sonnets | from | "Adam Homo." | for | singing voice | with | pianoforte | by | Rud Langgaard | (Comp marts 1918) – added diagonally in pencil: good*

Dated after song 1: 6/2 (9/2) – after song 2: [7/2 altered to:] 7/3 – after song 5: 11 | *March* [1917 altered to:] 1918. | *Comp* [6-8/2 17 altered to:] 6-8/3 18 – after song 6: 8/2 18.

13 leaves, fols. 1+13: 34.5 × 26 cm, fols. 2-12: 35.5 × 27 cm; 23 unnumbered pages of writing.

Paper type: fols. 1+13 (cover): 20 staves without manufacturer's name – fols. 2-12 partly *B. & H. No. 11. A / 7. 14.* (18 staves), partly *B. & H. Nr. 11. A / 5. 10.* (18 staves).

Contents:

fol. 1: cover title (verso blank)

fol. 2r: title (and undesignated pencil sketch for the ending of the song *Aus alten Märchen*)

fols. 2v-4v: I. ["That Truly I'm Alive I Owe You Only"]

fols. 4v-6r: II ["My Reason for this Brief Note You would Hear"]

fols. 6r-6v: III. ["Just as the Stiff-frozen Grass Snakes"]

fols. 7r-7v: IV. ["Homeward the Soldiers are Marching"]

fols. 8r-9v: V. ["Oh Saturday Eve with Oft-dazzling Gleam"] (fol. 9v contains at the bottom, notated upside down in pencil and in autograph, an otherwise unknown

blad 10r-12r: [VI] *Lyksaligt* – / (Fr. Paludan-Müller)

blad 12v: blank

blad 13r: påskrift vedr. værker af Niels W. Gade mv.

blad 13v: blank

I sang 1 har RL med tynd blyantsskrift skitseret en ny sangstemme (?) i t. 1-12, dels på et selvstændigt nodesystem, dels som rettelser i den renskrevne stemme. I sang 2 er der fortegnændringer med blyant i t. 1-3 og i gentagelsen t. 39-41 (A-dur ændret til a-mol) samt en nodeændring i sangstemmen i t. 4. Sang 5 er overstreget på de første 3 af i alt 4 sider med diagonal blyantsstreg. Sang 6 er forsynet med sporadiske blyantsrettelser og -tilføjelser med henblik på orkestrering (der kendes ingen orkesterversion af sangen). I den forbindelse har RL tilføjet overskriften *III / Fuga* og bemærkningen “Elendig Renskrift blegsottige Noder!”. Kildens dateringer er forvirrende, idet RL har rettet ikke blot februar til marts, men to steder også 1917 til 1918. Sandsynligheden taler for, at det på titelsiden og med samtidig skrift anførte “Marts 1918” er det rigtige.

Kommentar til udgaven

Udgaven er baseret på kilde A. Den oprindelige blækrenskrift lægges til grund; dog respekteres manglende fortegn, som komponisten har tilføjet med blyant, og de få rettelser i sang 2. Rettelserne i sang 1 har en løs og tilfældig karakter og lades ude af betragtning. Rettelserne i sang 6 ignoreres, da de udelukkende synes at vedrøre den påtænkte orkesterversion. Sang 5 medtages trods RLs mulige ønske om udeldelse (overstreget).

2. Min Grund til kort at skrive vil du høre 24

Takt	Stemme	Kommentar
2, 39, 40	pno hh	understemmen: pauser ændret fra fejlnoteret γ til ξ uden typografisk markering (RL har rettet fejlen i t. 1, men ikke de øvrige steder)
22	pno hh	øverste stemme, node 3: d^2 rettet til c^2 i analogi med sangstemmen (d opfattes som en notationsfejl)
23	V	node 3: fejlnoteret \flat ændret til \natural uden typografisk markering
48	pno hh	underste stemme, node 2: umotiveret d^1 ændret til e^1

5. O Lørdagsaftens Glans 27

Takt	Stemme	Kommentar
37	–	taktstreg efter fermat ændret fra fast til stiplede streg og taktstreg mellem t. 37 og 38 ændret fra stiplede til fast streg i analogi med t. 39

song for solo voice with the text incipit: “I remember once upon a summer’s day”

fols. 10r-12r: [VI] *Blissful* – / (Fr. Paludan-Müller)

fol. 12v: blank

fol. 13r: inscription concerning works by Niels W. Gade etc.
fol. 13v: blank

In song 1, RL has sketched a new voice part (?), written in thin pencil writing in bb. 1-12, partly on a separate staff and partly as corrections to the existing fair copied voice part. In song 2 there are alterations of accidentals in pencil in bb. 1-3 and at the repetition bb. 39-41 (A major altered to A minor), and also an altered note in the voice part in b. 4. Song 5 is struck out on the first 3 out of 4 pages with diagonal pencil lines. Sporadic pencil corrections and additions are inserted in song 6 with a view to orchestration (there is no known orchestral version of the song). In this context RL has added the heading *III / Fugue* and the remark “Lousy fair copy, anaemic notes!”. The dates of the source are confusing, since RL has not only corrected February to March, but in two places also changed 1917 to 1918. “March 1918”, as stated on the title page and in a contemporary handwriting, is probably correct.

Commentary to the edition

The edition is based on source A. The original fair copy in ink is the primary source; however, the missing accidentals which RL has added in pencil and the few corrections in song 2 are respected. The corrections in song 1 have a loose and random character and are disregarded. The corrections in song 6 are ignored as they seem to concern only the planned orchestral version. Song 5 is included in spite of RL’s possible intention to omit it (it is struck out).

2. My Reason for this Brief Note You would Hear 24

Bar	Part	Comment
2, 39, 40	pno rh	lower part: rests emended from the notational error of γ to ξ without typographical indication (RL has corrected the mistake in b. 1 but not in other places)
22	pno rh	top part, note 3: d^2 emended to c^2 by analogy with the voice part (d is regarded as a notational error)
23	V	note 3: erroneously notated \flat emended to \natural without typographical indication
48	pno rh	lower part, note 2: unmotivated d^1 emended to e^1

5. Oh Saturday Eve with Oft-dazzling Gleam 27

Bar	Part	Comment
37	–	bar line after fermata emended from unbroken to broken line, and barline between bb. 37 and 38 emended from broken to unbroken line by analogy with b. 39

A. Endelig version (1947/49?). Renskrift, til dels tryk

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,7. Kilden omfatter tre enheder:

1. Sang 1, 2, 3, 5, 6. Autograf. Renskrift med blæk; rettelser og tilføjelser med blyant i autograf samt med fremmed hånd.

Titel: *Loreley-Sange*. | af Alvilde Prydz | komp. af | Rued Langgaard | komp. 1918. | [tilføjet med blyant:]

Opført i Radioen 7/6 1950 | Käthe Bielenberg | Folmer J. [i.e. Jensen] | [tilføjet med CLs håndskrift:] (igen 21/4. 1958. | Käthe Bielenberg | Esther Vagning)

Dateret efter sang 1: 23/3 1918. – efter sang 2: 15/4 1918. – efter sang 3: 10 April 1918. – efter sang 5: 30 Marts-1 April 1918. – efter sang 6: 11 April 1918.

14 blade, 26 × 34,5 cm; 22 beskrevne, upaginerede sider (sidedetal 2, 3 og 4 findes dog).

Papirtype: 10 systemer uden angivelse af fabrikat.

Indhold:

blad 1r: titel

blad 1v: 1. *I en ung Piges Album*. | 2. *Siste Nat*. | 3. *Et Landsted*. | 4. *Mens Guldterning* | 5. *Skærsommer* | 6. *Epilog: Loreley*. | [tilføjet med CLs håndskrift: 7. “*Orgelklang*”.] | *Det harmonisk klangfulde Akkompagnement bedes gennemført!*

blad 2r-4r: *I en ung Piges Album*.

blad 4v: blank

blad 5r-6v: *Siste Nat*.

blad 7: 2 blanke sider

blad 8r-9v: *Et Landsted*.

blad 10r-11v: *Skærsommer*.

blad 12r-13r: *Epilog: Loreley*

blad 13v: blank

blad 14: 2 blanke sider

2. Sang 4. Trykt udgave. Indlagt i kilde **A1**.

Til Fru Ellen Overgaard. | Rud Immanuel Langgaard | *Mens Guldterningen trilled* | *Tekst af* | Alvilde Prydz | [...] | København & Leipzig. | Wilhelm Hansen, Musik-Forlag. | [...]

For oven s. 2: *Til Fru Ellen Overgaard*

Titelblad + 1 side, 34 × 27 cm. Pladenr. 17112 (1919).

3. Sang 7. Autograf. Renskrift med blæk; tilføjelser og rettelser med blæk, farvestift, blyant og kuglepen. Indlagt i kilde **A1**.

Titel: [...] | *Orgelklang* | (hører til mine *antagne* Alvilde Prydtz-Sange fra 1918)

På titelbladets bagside: *Ved Fru Henriette Siemsen's Død*. (Bredgade 45^l) 22 April 1917 [...]

Dateret på første nodeside for oven: [komp. Marts 1917 overstreget og rettet til:] komp. 19 April 1917 (Forudanelse) – dateret og signeret til slut: 20/4 1917 | Niels Juelsgade | Rued Langgaard

2 blade, 34,5 × 26 cm; 4 beskrevne, upaginerede sider.

Papirtype: 10 systemer uden angivelse af fabrikat.

Påskrift titelbladet for oven: *Hr Magister Bruun* | *Statsradiofonien* | København

A. Final version (1947/49?). Fair copy, partly printed

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,7. The source comprises three units:

1. Songs 1, 2, 3, 5, 6. Autograph. Fair copy in ink; corrections and additions in pencil in autograph and in unknown hand.

Title: *Lorelei Songs*. | by Alvilde Prydz | comp. by | Rued Langgaard | comp. 1918. | [added in pencil:]

Performed on the radio 7/6 1950 | Käthe Bielenberg | Folmer J. [i.e. Jensen] | [added in CL's handwriting:] (again 21/4. 1958. | Käthe Bielenberg | Esther Vagning)

Dated after song 1: 23/3 1918. – after song 2: 15/4 1918. – after song 3: 10 April 1918. – after song 5: 30 March-1 April 1918. – after song 6: 11 April 1918.

14 leaves, 26 × 34.5 cm; 22 unnumbered pages of writing (pages 2, 3 and 4 are numbered, however).

Paper type: 10 staves without manufacturer's name.

Contents:

fol. 1r: title

fol. 1v: 1. *In a Young Girl's Album*. | 2. *Last Night*. | 3. *A Country House*. | 4. *While the Gold Dice* | 5. *Midsummer* | 6. *Epilogue: Lorelei*. | [added in CL's handwriting: 7. “*Organ Sound*”.] | *Please realize the harmoniously sonorous accompaniment!*

fol. 2r-4r: *In a Young Girl's Album*.

fol. 4v: blank

fol. 5r-6v: *Last Night*.

fol. 7: 2 blank pages

fol. 8r-9v: *A Country House*.

fol. 10r-11v: *Midsummer*.

fol. 12r-13r: *Epilogue: Lorelei*

fol. 13v: blank

fol. 14: 2 blank pages

2. Song 4. Printed edition. Inserted in source **A1**.

To Mrs Ellen Overgaard. | Rud Immanuel Langgaard | *While the Gold Dice Rolled* | *Text by* | Alvilde Prydz | [...] | Copenhagen & Leipzig. | Wilhelm Hansen, Music Publishers. | [...]

At the top p. 2: *To Mrs Ellen Overgaard*

Title page + 1 page, 34 × 27 cm. Plate No. 17112 (1919).

3. Song 7. Autograph. Fair copy in ink; additions and corrections in ink, crayon, pencil and ballpoint pen. Inserted in source **A1**.

Title: [...] | *Organ Sound* | (part of my Alvilde Prydtz Songs from 1918 which have been *accepted*)

On the reverse of the title page: *At the occasion of Mrs Henriette Siemsen's Death*. (Bredgade 45^l) 22 April 1917 [...]

Dated at the top of the first page of music: [comp. March 1917 crossed over and corrected to:] comp. 19 April 1917 (premotion) – dated and signed at the end: 20/4 1917 | Niels Juelsgade | Rued Langgaard

2 leaves, 34.5 × 26 cm; 4 unnumbered pages of writing.

Paper type: 10 staves without manufacturer's name.

Inscription at the top of the title page: *Mr Bruun, MA* | *Danish National Radio* | Copenhagen

På titelbladets bagside findes sangteksten i autograf og der- under: *A. Prydtz, norsk Forfatterinde | død 1922 | Kom hos os fra 1917*

Kilde **A1** er en renskrift i let revideret form af de fem sange (1, 2, 3, 5, 6), der også findes i kilde **B**. Sang 4 er indlagt i et trykt eksemplar (uden rettelser) = **A2**. Disse seks sange blev indleveret til Statsradiofonien i 1947. Skrift og papir tyder på, at **A1** er blevet til kort forinden. Før radioopførelsen i 1950 indleverede RL imidlertid en ny sang til samlingen, *Orgelklang*, som dog ikke blev opført i 1950. Der er tale om renskrift fra ca. 1949 (**A3**) af denne sang. Et tidligere manuskript kendes ikke (sangen er i BVN registreret som selvstændigt værk under BVN 135). Det fremgår ikke, hvor i samlingen, RL har ønsket *Orgelklang* anbragt. CL har tilføjet titlen som nr. 7 på titeloversigten i **A1**. Den blev opført som sang nr. 7 ved opførelsen af *Loreley-Sange* i DR i 1958. I **A1** findes enkelte musikertilføjelser og -kommentarer.

Under RLS 132,9a-9b-9c foreligger yderligere tre eksemplarer af *Mens Guldterningen trilled* uden noderrettelser; eksemplaret RLS 132,9a er med tilføjet metronomangivelse i autograf; CL har indføjet samme angivelse i **A2** og i RLS 132,9c.

B. Renskrift 1918 (sang 1, 2, 3, 5, 6)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,8. Autograf. Renskrift med blæk; rettelser og tilføjelser med blæk og blyant (autograf).

Titel (med blyant): *Loreley Sange | Foraar 1918*

Dateret efter sang 1: 23/3 18 – efter sang 2: 15 April 1918. – efter sang 3: *Komp 10 April 1918*. – efter sang 6 findes en sent tilføjet datering: 11 April [opr. Marts] 1918

11 blade, blad 1+11 (omslag): 34 × 26,5 cm, blad 2-3, 8-9: 34 × 27 cm, blad 4-7: 35 × 27,5 cm, blad 10: 35,5 × 27 cm; 18 beskrevne, upaginerede sider + indlagt udsnit af nodeblad, 27,5 × 9 cm, med ubetegnet, skitseret ændring med blyant [*Siste Nat*, t. 43-46].

Papirtype: blad 1+11 (omslag): *Beethoven Papier. Nr. 37 (24 Linien) | 1942* – blad 2-3, 8-9: *Wilhelm Hansen [bomærke] No. 3. F. 12 (12 systemer)* – blad 4-7: *B. & H. Nr. 3 C. | 7.15. (16 systemer)* – blad 10: 18 systemer uden angivelse af fabrikat.

Indhold:

blad 1: titel (verso blank)

blad 2r-3r: *In ung Piges Album*.

blad 3v: blank

blad 4r-6r: *Siste Nat*

blad 6r-7v: *Et Landsted*

blad 8r-9v: *Skærsommer*.

blad 10r-10v: *Loreley*. [tilføjet med blyant: *Sidste Sang*]

blad 11: 2 blanke sider

Manuskriptets oprindelige omslag med titel er forsvundet. RL har, formodentlig i sidste halvdel af 1940'erne, forsynet sangene med et nyt omslag og enkelte blyantsrettelser forud for udarbejdelsen af den nye renskrift, **A1**. I *Siste Nat* og i *Skærsommer* findes passager, som er omarbejdet (overstregt) allerede i forbindelse med renskrivningen (1918). Revisionen i 1940'erne omfatter en tilføjelse af en kort klaverpas-

On the reverse of the title page is the song text in autograph and below this: *A. Prydtz, Norwegian writer | died 1922 | A frequent guest at our home from 1917*

Source **A1** is a slightly revised fair copy of the five songs (1, 2, 3, 5, 6) which are also found in source **B**. Song 4 is inserted in a printed copy (with no corrections) = **A2**. These six songs were submitted to the Danish National Radio in 1947. Writing and paper indicates that **A1** was made shortly before this. Before the performance on the radio in 1950, RL submitted a new song for the collection, *Organ Sound*. However, this was not performed in 1950. The manuscript of the song in question is a fair copy from about 1949 (**A3**). An earlier copy is not known (in BVN, the song is registered as a separate work under BVN 135). It is not apparent where in the numerical order of the collection RL wished *Organ Sound* to be placed. CL has added the title as no. 7 in the title overview in **A1**. It was performed as song no. 7 at the performance of *Lorelei Songs* on Danish radio in 1958. There are a few additions and commentaries by the performers in **A1**. There are a further three copies of *While the Gold Dice Rolled* under RLS 132,9a-9b-9c without music corrections; the copy RLS 132,9a includes an added metronome mark in autograph; CL has inserted the same metronome mark in **A2** and in RLS 132,9c.

B. Fair copy 1918 (songs 1, 2, 3, 5, 6)

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,8. Autograf. Fair copy in ink; corrections and additions in ink and pencil (autograf).

Title (in pencil): *Lorelei Songs | Spring 1918*

Dated after song 1: 23/3 18 – after song 2: 15 April 1918. – after song 3: *Comp 10 April 1918*. – after song 6 there is a dating which has been added later: 11 April [originally March] 1918

11 leaves, fols. 1+11 (cover): 34 × 26.5 cm, fols. 2-3, 8-9: 34 × 27 cm, fol. 4-7: 35 × 27.5 cm, fol. 10: 35,5 × 27 cm; 18 unnumbered pages of writing + inserted cut of a music sheet, 27.5 × 9 cm, with undesignated sketch for a revision in pencil [*Last Night*, bb. 43-46].

Paper type: fols. 1+11 (cover): *Beethoven Papier. Nr. 37 (24 Linien) | 1942* – fols. 2-3, 8-9: *Wilhelm Hansen [logo] No. 3. F. 12 (12 staves)* – fols. 4-7: *B. & H. Nr. 3 C. | 7.15. (16 staves)* – fol. 10: 18 staves without manufacturer's name.

Contents:

fol. 1: title (verso blank)

fols. 2r-3r: *In a Young Girl's Album*.

fol. 3v: blank

fols. 4r-6r: *Last Night*

fols. 6r-7v: *A Country House*

fols. 8r-9v: *Midsummer*.

fols. 10r-10v: *Lorelei*. [added with pencil: *The final song*]

fol. 11: 2 blank pages

The original cover of the manuscript including the title has disappeared. RL has supplied the songs with a new cover and a few corrections in pencil, probably in the last half of the 1940s, prior to the preparation of the new fair copy, **A1**. In *Last Night* and in *Midsummer*, there are passages which have been reworked (struck out) already during the fair copying process

sage i *Siste Nat*, men ellers kun små retoucheringer og nogle udeladelser af dynamik mv.

C. Sangstemmeudskrifter

1a. Sang 1, 4, 5

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,9 [blad 1, 6, 7]. Afskrift med blæk (Emma Langgaards håndskrift); enkelte tilføjelser og rettelser i autograf og fremmed hånd.

3 blade, 35,5 × 27 cm (blad 6 dog beskåret: 29 × 27 cm); 6 beskrevne, upaginerede sider (udskrifterne omfatter 4 sider; desuden findes blad 6v en titelpåskrift vedr. et andet værk og blad 7v en påbegyndt, uidentificeret partiturside).

Papirtype: blad 1 og 7: *B. & H. Nr. 11. A / 7.14.* (18 systemer) – blad 6: 15 (opr. 16) systemer uden angivelse af fabrikat.

1b. Sang 2

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 30,3 [blad 2r]. Afskrift med blæk (Emma Langgaards håndskrift).

Omfatter 1 side med overskriften *Siste Nat Alvilde Prydz* og findes på 2 blade, 34,5 × 26 cm; de 2 blade rummer bidrag til andre værker, blandt andet skitse til sats VII af symfoni nr. 14 (1948).

2. Sang 2, 3, 6

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,9 [blad 2-4]. Autograf. Renskrift med blæk.

3 blade, 26 × 34,5 cm; 5 beskrevne, upaginerede sider.

Papirtype: 10 systemer uden angivelse af fabrikat.

3. Sang 7

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,9 [blad 5]. Autograf. Renskrift med kuglepen (tilføjelser med kuglepen i fremmed hånd).

1 blad, 33,5 × 25 cm; 1 beskrevet, upagineret side.

Papirtype: [uidentificeret bomærke] 1652 (12 systemer).

C1a og **1b** er udskrifter svarende til sangenes oprindelige version (kilde **B**). **C1a** er, ikke konsekvent, ajourført af RL i overensstemmelse med den reviderede version. **C2** er 'nye', supplerende udskrifter udarbejdet af RL (utvivlsomt med henblik på opførelsen i radioen i 1950). Enkelte varianter kan konstateres. **C3** er skrevet med kuglepen og daterer sig følgelig fra tidligst 1950, hvor RL første gang anvender dette skriverskab.

Kommentar til udgaven

Udgaven er baseret på den reviderede version, som den fremstår i kilde **A** (**A1+A2+A3**); komponistens egenhændige rettelser og tilføjelser respekteres, mens musikertilføjede fortegn, vejtrækningsangivelser mv. lades ude af betragtning. Kilde **B** er konsulteret i tilfælde, hvor der er uklarheder i **A**. Kilde **C** er uden betydning for udgaven.

(1918). The revision made in the 1940s includes addition of a short piano passage in *Last Night* but otherwise there are only a few minor retouches and some omissions of dynamics etc.

C. Voice part copies

1a. Songs 1, 4, 5

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,9 [fols. 1, 6, 7]. Transcript in ink (Emma Langgaard's handwriting); a few additions and corrections in autograph and in unknown hand.

3 leaves, 35.5 × 27 cm (however, fol. 6 is cropped: 29 × 27 cm); 6 unnumbered pages of writing (the voice parts comprise 4 pages; in addition to this there are a title related to another work on fol. 6v, and on fol. 7v the beginning of a page of an unidentified score).

Paper type: fols. 1 and 7: *B. & H. No. 11. A / 7.14.* (18 staves) – fol. 6: 15 (originally 16) staves without manufacturer's name.

1b. Song 2

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 30,3 [fol. 2r]. Transcript in ink (Emma Langgaard's handwriting). Includes 1 page with the heading *Last Night Alvilde Prydz* and is found on 2 leaves, 34.5 × 26 cm; the 2 leaves contain fragments of other works, among them a sketch for movement VII of Symphony No. 14 (1948).

2. Songs 2, 3, 6

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,9 [fols. 2-4]. Autograph. Fair copy in ink.

3 leaves, 26 × 34.5 cm; 5 unnumbered pages of writing.

Paper type: 10 staves without manufacturer's name.

3. Song 7

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,9 [fol. 5]. Autograph. Fair copy in ballpoint pen (additions in ballpoint pen in unknown hand).

1 leaf, 33.5 × 25 cm; 1 unnumbered page of writing.

Paper type: [unidentified logo] 1652 (12 staves).

C1a and **1b** are transcripts equivalent to the original versions of the songs (source **B**). **C1a** is, though not consistently, updated by RL in agreement with the revised version. **C2** are 'new', supplementary voice parts prepared by RL (no doubt with a view to the performance on the radio in 1950). A few variants can be identified. **C3** is written in ballpoint pen and consequently must date from 1950 at the earliest, the time when RL first started using this writing tool.

Commentary to the edition

The edition is based on the revised version as it appears in source **A** (**A1+A2+A3**); the composer's own autograph corrections and additions are respected while accidentals, breath marks etc. by the performers are disregarded. Source **B** has been consulted in those instances where there are ambiguities in **A**. Source **C** is without significance for this edition.

2. Siste nat 30

Takt	Stemme	Kommentar
–	–	B har taktartsangivelsen 3/4 2/4 ved begyndelsen og ingen angivelser af satsens vekslende taktarter; i A1 er takt-skift inde i satsen tilføjet med blyant af RL visse steder, andre steder tydeligvis af en musiker; i udgaven er de i kilden forekommende angivelser medtaget uden typografisk markering
11-12, 53-54	pno hh	overstemme: bue tilføjet i overensst. med B ; A1 har <i>legato</i> (og ingen bue)

3. Et landsted 31

Takt	Stemme	Kommentar
22	pno hh	node 2: ♯ for c ² udeladt (overflødigt)
51	pno hh	underste stemme (trioler), node 8: manglende hals på des ¹ tilføjet i overensstemmelse med t. 3 (uden typografisk markering)

4. Mens guldterningen trilled 32

Takt	Stemme	Kommentar
–	–	metronomangivelsen tilføjet i A2 med CLs håndskrift (samme angivelse findes i autograf i eksemplaret RLS 132,9a)
7	pno hh, vh	mellem akkord 1 og 2 findes i A2 buer es ¹ -es ¹ i hh og c ¹ -c ¹ i vh, hvilket tolkes som en del af triolangivelsen (ikke bindebuer)

5. Skærsommer 33

Takt	Stemme	Kommentar
61	pno hh	node 2-4: noteret af RL ved en fejl som , hvorved takten får en 16-del for meget; rettet i overensst. med B

7. Orgelklang 35

(opr. selvstændig komposition: BVN 135)

Takt	Stemme	Kommentar
17	V	opr. angivet vejrtrækning efter node 2; RL har valgt i stedet at indsætte pause
18	V	vejrtrækningsangivelsen skyldes RL (øvrige, tilsvarende angivelser i kilde A synes alle at være musikertilføjelser)
25	V	<i>f</i> findes i C3

2. Last Night 30

Bar	Part	Comment
–	–	B has the time signature 3/4 2/4 at the beginning and no further indications of the changing of time during the composition; in A1 time signatures within the song have been added in pencil by RL at certain points, at other points evidently by a performer; in this edition, the time signatures which occur in the source have been included without typographical indication
11-12, 53-54	pno rh	top part: slur added in agreement with B ; A1 has <i>legato</i> (and no slur)

3. A Country House 31

Bar	Part	Comment
22	pno rh	note 2: ♯ before c ² suppressed (superfluous)
51	pno rh	lower part (triplets), note 8: missing stem on d ¹ supplied in agreement with b. 3 (without typographical indication)

4. While the Gold Dice Rolled 32

Bar	Part	Comment
–	–	metronome mark added in A2 in CL's handwriting (the same metronome mark is inserted in autograph in the copy RLS 132,9a)
7	pno rh, lh	in A2 , there are ties between chords 1 and 2 at e ¹ -e ¹ in rh and c ¹ -c ¹ in lh which are interpreted as part of the triplet marking

5. Midsummer 33

Bar	Part	Comment
61	pno rh	note 2-4: mistakenly notated by RL as which adds one semiquaver too many to the bar; corrected in agreement with B

7. Organ Sound 35

(originally a separate composition: BVN 135)

Bar	Part	Comment
17	V	original there was breath mark after note 2; RL has chosen to insert a rest instead
18	V	breath mark is RL's own (other similar indications in source A all seem to be supplied by performers)
25	V	<i>f</i> is in C3

36 *Nu straalder atter Juleskær*
(Emilie Thorup) (BVN 162)

A. Afskrift

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 134,3. Afskrift med blæk; usigneret (Emma Langgaards håndskrift); tilføjelse i autograf.

Titel: [...] *Nu straaaler atter Juleskær* | (*Salme af E. Thorup*) | *Sat i Musik* | af | *Rud Immanuel Langgaard*.

Udateret.

2 blade, 27 × 17 cm; 3 beskrevne sider (sidste side blank).

Papirtype: 14 systemer uden angivelse af fabrikat.

Påskrift i autograf, titelbladet for oven: *Fru Fanny Köhler* | *med venlig Julehilsen* | *fra* | *R.L.* [tilføjet med Emma Langgaards håndskrift: *et la mère*] | *Julen* 1919

Kommentar til udgaven

Udgaven er baseret på kilde A, den eneste kendte kilde til sangen.

37 *November* (Betty Tofte) (BVN 209)

A. Renskrift (autograf)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,10. Autograf. Renskrift med blæk; rettelser og tilføjelser med blæk og blyant (autograf).

Titel: [...] *November* – | (*Betty Tofte*) | *for* | *en Sangstemme og Klaver*. | [tilføjet med CLs håndskrift:] *af* | *Rued Langgaard* | [tilføjet med blyant, autograf:] *Troense. August 1930* | *1930*

Dateret første nodeside for oven: *komp. 4 August. 1930. (Troense)* – dateret og signeret til slut: *11 August. 30* | *Rud Langgaard*

2 blade, 27 × 34,5 cm; 4 beskrevne sider, pagineret: (titel), 1-2, [3] + indlagt rettellesblad, 23 × 27 cm (1 beskrevet, upagineret side) med overskriften *til “November.”*

Papirtype: *B.&H. Nr. 15. E. / 5.13.* (16 systemer) – rettellesbladet: 8 systemer (halveret blad uden angivelse af fabrikat). Påskrift i autograf med blyant på titelbladet for oven: *Sung et Hornung & Möllers Sal 1933* | *Mimi Falkenstjerne f. Klein* | *Sidste Gang* +[i.e. død] 2/3 1938.

Side 2 rummer mange rettelser: den oprindelige t. 29 er erstattet af 4 tilføjede takter (t. 29-32), og efter t. 40 er 8 takter udskiftet med 8 nye takter, som er noteret på det vedlagte rettellesblad; sidstnævnte ændring er foretaget i sammenhæng med, at RL har udskiftet den oprindeligt komponerede strofe 3, som var i RLs egen formulering, med Betty Toftes originaltekst.

B. Skitse

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 99,2. Autograf. Skitse med blæk (et par takter med blyant).

Overskrift: *November*

Udateret.

1 blad, 26 × 35 cm; 2 beskrevne, upaginerede sider (skitsen findes på bladets verso-side; recto rummer nogle omkompo-

36 *The Glow of Christmas Gleams Once More*
(Emilie Thorup) (BVN 162)

A. Transcript

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 134,3. Transcript in ink; unsigned (Emma Langgaard's handwriting); addition in autograph.

Title: [...] *The Glow of Christmas Gleams Once More* | (*Psalm by E. Thorup*) | *Set to music* | by | *Rud Immanuel Langgaard*.

Undated.

2 leaves, 27 × 17 cm; 3 pages of writing (last page blank).

Paper type: 14 staves without manufacturer's name.

Inscription in autograph at the top of the title page: *Mrs Fanny Köhler* | *with kind Christmas greeting* | *from* | *R.L.* [added in Emma Langgaard's handwriting: *et la mère*] | *Christmas* 1919

Commentary to the edition

The edition is based on source A, the only known source for the song.

37 *November* (Betty Tofte) (BVN 209)

A. Fair copy (autograph)

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,10. Autograph. Fair copy in ink; corrections and additions in ink and pencil (autograph).

Title: [...] *November* – | (*Betty Tofte*) | *for* | *a singing voice and piano*. | [added in CL's handwriting:] *by* | *Rued Langgaard* | [added in pencil, autograph:] *Troense. August 1930* | *1930*

Dated at the top of the first page of music: *comp. 4 August. 1930. (Troense)* – dated and signed at the end: *11 August 30* | *Rud Langgaard*

2 leaves, 27 × 34.5 cm; 4 numbered pages of writing, pagination: (title), 1-2, [3] + inserted leaf of corrections, 23 × 27 cm (1 unnumbered page of writing) with the heading *for “November.”*

Paper type: *B. & H. No. 15. E. / 5.13.* (16 staves) – page of corrections: 8 staves (halved leaf without manufacturer's name). Inscription in autograph in pencil at the top of the title page: *Sung in Hornung & Möller's Hall 1933* | *Mimi Falkenstjerne née Klein* | *last time* +[i.e. died] 2/3 1938.

Page 2 contains many corrections: the original b. 29 was replaced by 4 added bars (bb. 29-32), and after b. 40, 8 bars have been replaced by 8 new bars which have been notated on the enclosed leaf of corrections; the latter alteration was made in conjunction with RL's exchanging of the originally composed stanza 3, which was a setting of RL's own words, with Betty Tofte's original lyrics.

B. Sketch

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 99,2. Autograph. Sketch in ink (a couple of bars in pencil).

Heading: *November*

Undated.

1 leaf, 26 × 35 cm; 2 unnumbered pages of writing (the sketch is on the verso of the leaf; recto contains some recomposed

nerede takter i autograf til korværket *En Sommeraften*, dateret 25/10 47. Ribe).

Papirtype: 12 systemer uden angivelse af fabrikat.

Omfatter flere, ikke benyttede udkast til passagen før og efter t. 33, i alt 43, til dels overstregede, takter.

Kommentar til udgaven

Udgaven er baseret kilde **A** og respekterer RLs rettelser og tilføjelser heri. Kilde **B** er uden betydning for udgaven.

38-39 *To aandelige Sange* (Emilie Thorup, Hensel/Arentzen) (BVN 256)

A. Renskrift (autograf)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 134,13. Autograf. Renskrift med blæk; enkelte rettelser og tilføjelser med blyant (autograf)

Titel: [...] *To aandelige Sange | for | en Sangstemme og | Orgel | af | Rued Langgaard | Ribe* [udradret: Jul 1914] 1941-42 [...] Signeret og dateret efter sang 1: *Rued Langgaard | Jul. 1914.* – efter sang 2: *R.L. | Jul. 1914. | Sunget i “Frue Kirke” | d. 18 Maj 1916 | af Kammersangerinde | Fru Ulrich | Orgel: Ego*

2 blade, 34,5 × 26 cm; 3 beskrevne, upaginerede sider.

Papirtype: 12 systemer uden angivelse af fabrikat.

Indhold:

blad 1r: titel (her anføres også titler på andre værker)

blad 1v: *At tro. | af Emilie Thorup’s aandelige Digte, 1891.*

blad 2r: *Jeg er træt og gaar til Ro. Salme 77*

blad 2v blank

B. Skitse til *At tro*

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 134,14. Skitse (påbegyndt som renskrift) med blæk.

Overskrift: *Tro. | (Aandeligt Digt af E)* – [med CLs skrift tilføjet: *Sketch*]

Signeret og dateret til slut: *R.L. | Dec. 1914*

1 blad, 34,4 × 26 cm; 1 beskrevet side (verso blank).

Papirtype: 12 systemer uden angivelse af fabrikat.

Kommentar til udgaven

Udgaven er baseret kilde **A**.

40-45 *Unqdom (6 norske Sange)* (Ewald Sundberg) (BVN 340)

A. Renskrift (autograf)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,11. Autograf. Renskrift med blæk; rettelser og tilføjelser med blyant og blæk.

Titel: *Unqdom. | 6 norske Sange | til Tekst af Magnus Sundberg | af | Rued Langgaard | Ribe* [...udradret årstal], 1948. (*Marts*) | [...titeloversigt sang 1-6] – for oven: *Til-*

bars in autograph for the choral work *A Summer Night*, dated 25/10 47. Ribe).

Paper type: 12 staves without manufacturer’s name.

Comprises several sketches for the passage before and after b. 33, in all 43 bars, partly struck out.

Commentary to the edition

The edition is based on source **A** and respects RL’s corrections and additions there. Source **B** is without significance for this edition.

38-39 *Two Spiritual Songs* (Emilie Thorup, Hensel/Arentzen) (BVN 256)

A. Fair copy (autograf)

The Royal Library. Rued Langgaard’s Collection, RLS 134,13. Autograph. Fair copy in ink; a few corrections and additions in pencil (autograf)

Title: [...] *Two Spiritual Songs | for | a singing voice and | organ | by | Rued Langgaard | Ribe* [erased: July 1914] 1941-42 [...] Signed and dated after song 1: *Rued Langgaard | Christmas. 1914.* – after song 2: *R.L. | Christmas. 1914. | Sung at the “Church of Our Lady” | the 18 May 1916 | by Royal Chamber Singer | Mrs Ulrich | Organ: Ego*

2 leaves, 34.5 × 26 cm; 3 unnumbered pages of writing.

Paper type: 12 staves without manufacturer’s name.

Contents:

fol. 1r: title (titles of other works are included here)

fol. 1v: *Believing. | from Emilie Thorup’s Spiritual Poems, 1891.*

fol. 2r: *I am Tired and Now would Rest. Psalm 77*

fol. 2v blank

B. Sketch for *Believing*

The Royal Library. Rued Langgaard’s Collection, RLS 134,14. Sketch (started as a fair copy) in ink.

Heading: *Belief. | (Spiritual poem by E)* – [added in CL’s writing: *Sketch*]

Signed and dated at the end: *R.L. | Dec. 1914*

1 leaf, 34.4 × 26 cm; 1 page of writing (verso blank).

Paper type: 12 staves without manufacturer’s name.

Commentary to the edition

The edition is based on source **A**.

40-45 *Youth (6 Norwegian Songs)* (Ewald Sundberg) (BVN 340)

A. Fair copy (autograf)

The Royal Library. Rued Langgaard’s Collection, RLS 132,11. Autograph. Fair copy in ink; corrections and additions in pencil and ink.

Title: *Youth. | 6 Norwegian Songs | to texts by Magnus Sundberg | by | Rued Langgaard | Ribe* [...erased year], 1948. (*March*) | [...title overview songs 1-6] – at the top: *Be-*

hører Komponisten [i højre side desuden udraderet, ulæselig påskrift]

Dateret ved begyndelsen af sang 1: 9/3 48 – efter sang 1 dateret og signeret: *Komp 9 Marts 48. Ribe | Rued Langgaard* / [tilføjet med blyant:] *O. Hålsingborg! Sommer!* – dateret på separat titelside til sang 2: [...] 7 Marts 1948 / (*Paatænkt at komponere i 1912!*) – ved begyndelsen af sang 2: *5 3/4 Morgen* / 7/3 48. – efter sang 2: *renskr. færdig Kl. 7 Morgen.* / 7/3 48. / *Ribe* [derover: udraderet, ulæselig påskrift] – sang 3 dateret på separat titelside: *9 Marts 48 Ribe* – dateret til slut: *komp. 9 Marts 1948* – sang 4 dateret til slut: *10 Marts 1948.* / *6½ Morgen* – sang 5 dateret til slut: *10 Marts. 6½ Morgen* / 1948. *Ribe* – sang 6 dateret og signeret til slut: *Komp 1 Novbr 1947.* / *Renskrevet / 4 Marts 1948. Kl. 7 Morgen.* / *Rued Langgaard* 13 blade, 26 × 34,5 cm; 20 beskrevne, upaginerede sider.

Papirtype: blad 1+13: 10 systemer uden angivelse af fabrikat – blad 2-9, 11-12: 9 systemer uden angivelse af fabrikat (papiret har 3 × 3 systemer tilrettelagt for notation af solo-stemme med akkompagnement) – blad 10: 6 + 6 systemer uden angivelse af fabrikat.

Indhold:

blad 1r: titel

blad 1v: *Aa Tid, døde Tid* – [sang 4]

blad 2r: titelside sang 1: *Det er en Morgen som en vældig Tone* / (*Sundberg*)

blad 2v-3r: *Det er en Morgen som en vældig Tone* [sang 1]

blad 3v: blank

blad 4r: titelside sang 2: *Fra Gaden | Digt af E.M. Sundberg | komp for | Sang og Klaver | af | Rued Langgaard* / [... datering, se ovf.]

blad 4v-5v: *Fra Gaden* [sang 2]

blad 6r: påskrift: *Imellem Træer flakker Lygters Skin | En Drøm i Nattens Blaa om gyldne Blade | Vinteren 1948 | hver Morgen Kl. 3 – Morgenturen | Fiero!*

blad 6v-7v: 3 blanke sider

blad 8r: titelside sang 3: *“Onde Øjne.” | Sundberg | Solo Sang med Klaver | Rued Langgaard* / [... datering, se ovf.]

blad 8v-9r: [sang 3 uden overskrift]

blad 9v: blank

blad 10r-10v: *Dit saare Smil.* [sang 5]

blad 11r-12v: *Skum* [sang 6]

blad 13r: tidlig titelpåskrift: *Ungdom.* / *6 norske Sange (1911)* / [...] / *Ribe, Marts* [opr. Februar] 1948.

blad 13 v: blank

Sang 6 *Skum* er komponeret som selvstændig sang fire måneder før de øvrige; det oprindelige titelblad til denne sang foreligger under RLS 91,8.

B. Sangstemmeudskrift sang 1, 2, 3, 6 (autograf)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,12. Autograf. Renskrift med blæk; rettelser og tilføjelser med blyant og blæk.

Ingen fælles titel.

Dateret ved begyndelsen af sang 1: 9/3 48 – efter sang 1: *komp 9/3 48. Ribe* – ved begyndelsen af sang 2: *komp 7 Mart[s] 48* – efter sang 3: *komp. 9 Marts 48.* – efter sang 6: *1 Novbr 1947* / R.L.

longs to the composer [at the right side an erased, illegible inscription]

Dated at the beginning of song 1: 9/3 48 – after song 1 dated and signed: *Comp 9 March 48. Ribe | Rued Langgaard* / [added in pencil:] *Oh. Hålsingborg! Summer!* – dated on a separate title page for song 2: [...] 7 March 1948 / (*Composition contemplated in 1912!*) – at the beginning of song 2: *5 3/4 a. m.* / 7/3 48. – after song 2: *fair copy compl at 7 o'clock a. m.* / 7/3 48. / *Ribe* [above: erased, illegible inscription] – song 3 dated on a separate title page: *9 March 48 Ribe* – dated at the end: *comp. 9 March 1948* – song 4 dated at the end: *10 March 1948.* / *6½ a. m.* – song 5 dated at the end: *10 March. 6½ a. m.* / 1948. *Ribe* – song 6 dated and signed at the end: *Comp 1 Novbr 1947.* / *Fair copied / 4 March 1948. 7 o'clock a. m.* / *Rued Langgaard* 13 leaves, 26 × 34.5 cm; 20 unnumbered pages of writing.

Paper type: fols. 1+13: 10 staves without manufacturer's name – fols. 2-9, 11-12: 9 staves without manufacturer's name (the paper has 3 × 3 staves designed for notation of solo voice with accompaniment) – fol. 10: 6 + 6 staves without manufacturer's name.

Contents:

fol. 1r: title

fol. 1v: *Oh Time, Dead Time* – [song 4]

fol. 2r: title page song 1: *It is a Morning like some Mighty Music* / (*Sundberg*)

fol. 2v-3r: *It is a Morning like some Mighty Music* [song 1]

fol. 3v: blank

fol. 4r: title page song 2: *From the Street | Poem by E.M. Sundberg | komp for | voice and piano | by | Rued Langgaard* / [... datering, see above]

fols. 4v-5v: *From the Street* [song 2]

fol. 6r: inscription: *Between trees the flickering light of lanterns | A dream in nighttime blue of golden leaves | Winter 1948 | every morning at 3 o'clock – the morning walk | Fiero!*

fols. 6v-7v: 3 blank pages

fol. 8r: title page song 3: *“Evil Eyes.” | Sundberg | Solo voice with piano | Rued Langgaard* / [... datering, see above]

fols. 8v-9r: [song 3 without heading]

fol. 9v: blank

fols. 10r-10v: *Your Bitter Smile.* [song 5]

fols. 11r-12v: *Foam* [song 6]

fol. 13r: early inscription of title: *Youth.* / *6 Norwegian Songs (1911)* / [...] / *Ribe, March* [originally February] 1948.

fol. 13 v: blank

Song 6 *Foam* is composed as a separate song four months before the others; the original title page for this song can be found under RLS 91,8.

B. Voice part copies for songs 1, 2, 3, 6 (autograph)

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,12. Autograph. Fair copy in ink; corrections and additions in pencil and ink.

No unifying title.

Dated at the beginning of song 1: 9/3 48 – after song 1: *comp 9/3 48. Ribe* – at the beginning of song 2: *comp 7 Mar[ch] 48* – after song 3: *comp. 9 March 48.* – after song 6: *1 Novbr 1947* / R.L.

4 blade, 26 × 34,5 cm; 6 beskrevne, upaginerede sider.
 Papirtype: 6 + 6 systemer uden angivelse af fabrikat.
 Notationen generelt mangelfuld mht. dynamik og marc.-angivelser i forhold til kilde **A**; rummer enkelte varianter hvad angår rytmik, dynamik samt vejtrækningsangivelser. CLs håndskrift bemærkes et enkelt sted, så måske er udskriverne udarbejdet til hende (det ville forklare de mange vejtrækningsangivelser, som ikke findes i **A**, CL var ikke professionel sanger).

C. Skitser til sang 1-5

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,13. Autograf. Skitse med blæk.

Ingen samlet titel.

Sang 1 dateret til slut: 9 *Marts 48. Ribe* – sang 2 ved begyndelsen: 5 3/4 *Morgen* – sang 2 til slut: 6 1/4 *Morgen. 7/3 48. Ribe* – sang 3 til slut: 9/3 *Ribe Rued L* – sang 4 til slut: [10 rettet til:] 9/[3] 48. 6 1/2 *Morgen* – sang 5 ved begyndelsen: 10/3 48 – sang 5 til slut: 5 3/4 *Morgen 10 Marts 48 Ribe*

3 blade, blad 1+3: 33,5 × 25,5 cm, blad 2: 34 × 26,5 cm; 6 beskrevne, upaginerede sider (skitserne omfatter 4 sider; blad 1r og blad 3v rummer titelpåskrifter vedr. symfoni nr. 14; blad 2r tillige 13 sluttakter af orgelstykke dat. 10.3.1948 [*Som Lynet er Kristi Genkomst*])

Papirtype: blad 1+3: HUG & CO. Nr. 30 30 *Linig* – blad 2: *Beethoven Papier Nr. 37 (24 Linien)* | 1942.

Kommentar til udgaven

Udgaven er baseret på kilde **A** og respekterer RLs rettelser og tilføjelser heri. Signifikante varianter fra kilde **B** (ikke vejtrækningsangivelser) nævnes i noterne nedenfor. Kilde **C** er uden betydning for udgaven.

1. Det er en morgen som en vældig tone 40

Takt	Stemme	Kommentar
15	V	node 4: overflødig ♯ for a ¹ udeladt

2. Fra gaden 41

Takt	Stemme	Kommentar
5	V	B : <i>f</i> (i stedet for <i>mf</i>)
48	V	B : node 1: marc.
65	pno vh	node 2: overflødig ♯ for h ¹ udeladt

3. Onde øjne 42

Takt	Stemme	Kommentar
18	–	<i>Tempo I</i> findes i kilde B
19-21	V	de dynamiske angivelser (i analogi med t. 2-4) findes i B
30	V	B : node 2: marc. (men intet marc. t. 31 node 1)
38	V	B : <i>ff</i> (i stedet for <i>fff</i>)

4 leaves, 26 × 34.5 cm; 6 unnumbered pages of writing.

Paper type: 6 + 6 staves without manufacturer's name.

The notation is generally inadequate compared to source **A** regarding dynamics and marc. indications; contains a few variants regarding rhythm, dynamics and breath marks. CL's handwriting is found in one place, so perhaps the copies are prepared for her (this would explain the many breath marks, which are not in **A**, CL was not a professional singer).

C. Sketches for song 1-5

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,13. Autograph. Sketch in ink.

No unifying title.

Song 1 dated at the end: 9 *March 48. Ribe* – song 2 at the beginning: 5 3/4 *a. m.* – song 2 at the end: 6 1/4 *a. m.* 7/3 48. *Ribe* – song 3 at the end: 9/3 *Ribe Rued L* – song 4 at the end: [10 corrected to] 9/[3] 48. 6 1/2 *a. m.* – song 5 at the beginning: 10/3 48 – song 5 at the ending: 5 3/4 *a. m.* 10 *March 48 Ribe*

3 leaves, fols. 1+3: 33.5 × 25.5 cm, fol. 2: 34 × 26.5 cm; 6 unnumbered pages of writing (the sketches comprises 4 pages, fol. 1r and fol. 3v contain title inscriptions concerning Symphony No. 14; furthermore, fol. 2r contains 13 end bars of an organ piece dated 10 March 1948 [*Like Lightning will be the Coming of the Son of Man*]).

Paper type: fols. 1+3: HUG & CO. Nr. 30 30 *Linig* – fol. 2: *Beethoven Papier Nr. 37 (24 Linien)* | 1942.

Commentary to the edition

The edition is based on source **A** and respects RL's corrections and additions there. Significant variants from source **B** (not breath marks) are mentioned in the notes below. Source **C** is of no significance to this edition.

1. It is a Morning like some Mighty Music 40

Bar	Part	Comment
15	V	note 4: superfluous ♯ before a ¹ suppressed

2. From the Street 41

Bar	Part	Comment
5	V	B : <i>f</i> (instead of <i>mf</i>)
48	V	B : note 1: marc.
65	pno lh	note 2: superfluous ♯ before b ¹ suppressed

3. Evil Eyes 42

Bar	Part	Comment
18	–	<i>Tempo I</i> is in source B
19-21	V	the dynamic markings (by analogy with bb. 2-4) are in B
30	V	B : note 2: marc. (but no marc. b. 31 note 1)
38	V	B : <i>ff</i> (instead of <i>fff</i>)

40 pno t. 40 blev opr. efterfulgt af en takt med en afsluttende Fis-dur-grundakkord i vh og hh; RL har slettet denne takt og valgt akkorden i t. 40 som slutakkord (G-dur-septim)

4. *Aah tid, døde tid* 43

Takt	Stemme	Kommentar
12	pno hh	akkord 1: ∞ ændret til ↓ uden typografisk markering (fejlnotation)

6. *Skum* 45

Takt	Stemme	Kommentar
1-3, 7, 25-27, 31-32, 54-55	pno hh	buens endepunkt ændret fra næstsidsste til sidste node i takten i analogi med t. 6, 8, 30 og 49 (uden typografisk markering)
28	V	B har her samme rytme som de to parallelsteder t. 4 og t. 52
46	pno vh	overstemme, node 3: overflødig ♯ for G udeladt i analogi med t. 22 og t. 70
57	V	B : p [sic]

46 *Det bødes der for* (J. P. Jacobsen) (BVN 387)

A. Renskrift (autograf)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,14. Autograf. Renskrift med blæk; få tilføjelser med farvestift.

Titel: *Det bødes der for*. | *Sang* | af | *Rued Langgård*

Dateret til slut: 17/8 49.

2 blade, 34,5 × 26 cm; 3 beskrevne, upaginerede sider (sidste side blank).

Papirtype: [uidentificeret bomærke] 1652 (12 systemer).

Kommentar til udgaven

Udgaven er baseret kilde A og respekterer RLs tilføjelser heri.

47 *I Bjerget (Den Bjergtagne)* (Carsten Hauch) (BVN 392)

A. Renskrift (autograf)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,15. Autograf. Renskrift med blæk; utallige rettelser i form af udraderinger og tilføjelser med blyant, blæk og kuglepen.

Titel: *I Bjerget!* [skrevet oven i tidligere, udraderet og ulæselig påskrift] | *Den Bjergtagne*. | *Digt af Carsten Hauch* | komp. for | *Sopransolo og Strygere eller Klaver*. | af | *Rued Langgaard* |

40 pno b. 40 was originally followed by a bar with a concluding F# major chord in root position in lh and rh; RL has deleted this bar and chosen the chord in b. 40 as the end chord (G major seventh)

4. *Oh Time, Dead Time* 43

Bar	Part	Comment
12	pno rh	chord 1: ∞ emended to ↓ without typographical indication (notational error)

6. *Foam* 45

Bar	Part	Comment
1-3, 7, 25-27, 31-32, 54-55	pno rh	the end point of the slur altered from the second last to the last note of the bar by analogy with bb. 6, 8, 30 and 49 (without typographical indication)
28	V	B has the same rhythm at this point as in the two parallel bars, b. 4 and b. 52
46	pno lh	top part, note 3: superfluous ♯ before G suppressed by analogy with b. 22 and b. 70
57	V	B : p [sic]

46 *A Thousand Years of Torment and Pain* (Jens Peter Jacobsen) (BVN 387)

A. Fair copy (autograph)

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,14. Autograph. Fair copy in ink; a few additions in crayon. Title: *A Thousand Years of Torment and Pain*. | *Song* | by | *Rued Langgård*

Dated at the end: 17/8 49.

2 leaves, 34.5 × 26 cm; 3 unnumbered pages of writing (last page blank).

Paper type: [uidentified logo] 1652 (12 staves).

Commentary to the edition

The edition is based on source A and respects RL's additions there.

47 *In the Mountain (The Mountain Captive)* (Carsten Hauch) (BVN 392)

A. Fair copy (autograph)

The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 132,15. Autograph. Fair copy in ink; numerous corrections in the form of erasures and additions in pencil, ink and ball-point pen.

Title: *In the Mountain!* [written on top of earlier, erased and illegible inscription] | *The Mountain Captive*. | *Poem by Carsten Hauch* | comp. for | *soprano solo and strings or piano*. |

October 1949. [Siden rummer også en ændring til symfoni nr. 13 betegnet “skal indføres” samt en bemærkning stilet til Statsradiofonien vedr. værket *Interdikt*].

Overskrift første nodeside: *Den Bjergtagne* (C Hauch) *Sang med Klaver eller Strygere* [...]

Dateret til slut: 17 Oct. 1949 / (19/10 49) / Febr. 1951 modif.

5 blade: blad 1+5 opr. 34,5 × 26,5 cm (hhv. 1 og 3,5 cm bortskåret for oven), blad 2-4: 34,5 × 26 cm; 6 beskrevne sider, pagineret: (titel), (side med sangtekst), (første nodeside), (blank side), 2, (blank side), 3, (blank side), (side med påskrift: *Den Bjergtagne* / October 1949), (blank side).

Papirtype: blad 1+5 (omslag): G. Schirmer No. 61 – 24 Staves – blad 2-4: [uidentificeret bomærke] 1652 (12 systemer).

Manuskriptet er stærkt rettet, senest med kuglepen svarende til dateringen februar 1951. På første nodeside angives stemmetypen “Mezzosopran” og besætningen “Strygere eller Klaver”, men satsen rummer ingen instrumentangivelser (en påbegyndt, udateret skitse til arrangement for tenor solo og orkester omfattende t. 1-13 foreligger som RLS 132,17).

B. Sangstemmeudskrift (autograf)

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 132,16. Autograf. Renskrift med blæk; rettelser og tilføjelser med blyant, blæk og farvestift.

Titel: *I Bjerget*. / *Den Bjergtagne*.

Udateret.

1 blad, 34,5 × 26 cm; 2 beskrevne, upaginerede sider.

Papirtype: 10 systemer uden angivelse af fabrikat.

Betegnet: *Mezzosopran*.

Udskriften repræsenterer et stadium, som ikke omfatter de seneste rettelser i A. Tempoangivelsen er således her den oprindelige: *Allegretto misterioso*.

C. Fragment af renskrift

Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 122,63 [blad 3]. Autograf. Renskrift med blæk; rettelser og tilføjelser med blyant og blæk.

Ubetegnet.

Dateret til slut: *Komp.* / 17 October 7 3/4 *Morgen.* / *Ribe*.

1 blad, 17,5 × 26 cm (halveret nodeblad); 2 beskrevne sider (fragmentet findes på bladets verso-side pag. 3; recto rummer stemmeudskrift i autograf til korværket *Justus ut palma florebit*; betegnet *Alt. 4 og 3*)

Papirtype: 6 systemer (opr. 12 systemer); ingen angivelse af fabrikat.

Fragmentet udgør den oprindelige s. 3 af renskriften A og indeholder t. 39-50 + 1 sluttakt, men eksklusive t. 42-45. Disse takter er medtaget på den nye s. 3 i A, ligesom den instrumentale slutning her er forlænget fra 1 takt til 5 takter.

by / *Rued Langgaard* / October 1949. [The page also contains an alteration for Symphony No. 13 with the designation “must be inserted”, together with a remark addressed to the National Radio regarding the work *Interdikt*].

Heading on the first page of music: *The Mountain Captive* (C Hauch) *Voice with piano and strings* [...]

Dated at the end: 17 Oct. 1949 / (19/10.49) / Feb. 1951 modified.

5 leaves: fols. 1+5 originally 34.5 × 26.5 cm (1 cm and 3.5 cm, respectively, cut from the top), fols. 2-4: 34.5 × 26 cm; 6 numbered pages of writing, pagination: (title), (page with the song text), (first page of music), (blank page), 2, (blank page), 3, (blank page), (page with the inscription: *The Mountain Captive* / October 1949), (blank page).

Paper type: fols. 1+5 (cover): G. Schirmer No. 61 – 24 staves – fols. 2-4: [unidentified logo] 1652 (12 staves).

The manuscript is heavily corrected, the latest corrections in ballpoint pen in conjunction with the dating February 1951. On the first page of music, the voice type “Mezzo-soprano” is indicated, together with the instrumentation “strings or piano”, but the score contains no indication of instruments (an unfinished, undated sketch for an arrangement for tenor solo and orchestra comprising bb. 1-13 is extant as RLS 132,17).

B. Voice part copy (autograph)

The Royal Library. Rued Langgaard’s Collection, RLS 132,16. Autograph. Fair copy in ink; corrections and additions in pencil, ink and crayon.

Title: *In the Mountain*. / *The Mountain Captive*.

Undated.

1 leaf, 34.5 × 26 cm; 2 unnumbered pages of writing.

Paper type: 10 staves without manufacturer’s name.

Designated: *Mezzo-soprano*.

The copy represents a stage which does not include the later corrections in A. Thus, the tempo marking here is the original one: *Allegretto misterioso*.

C. Fragment of fair copy

The Royal Library. Rued Langgaard’s Collection, RLS 122,63 [fol. 3]. Autograph. Fair copy in ink; corrections and additions in pencil and ink.

Undesignated.

Dated at the end: *Komp.* / 17 October 7 3/4 *a. m.* / *Ribe*.

1 leaf, 17.5 × 26 cm (halved music sheet); 2 pages of writing (the fragment is on the verso of the leaf with the page number 3; recto contains a voice part in autograph for the choral work *Justus ut palma florebit*; inscribed *Alto. 4 and 3*)

Paper type: 6 staves (originally 12 staves); no manufacturer’s name.

The fragment corresponds to the original p. 3 of the fair copy A and contains bb. 39-50 + 1 final bar, but does not include bb. 42-45. These bars have been included on the new p. 3 in A, where the instrumental ending has also been prolonged from 1 bar to 5 bars.

D. Skitser

1. Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 124,2 + 124,3 [blad 2]. Autograf. Skitse med blæk.

Overskrift: *Den Bjergetagne*.

Dateret til slut: *17 October / 49 / 7 3/4 Morgen*

2 blade, blad 1 (RLS 124,2): 32 × 26 cm (lidt beskåret for neden), blad 2 (RLS 124,3 blad 2): 33,5 × 27 cm; 4 beskrevne sider, hvoraf skitsen udgør 2 sider.

Papirtype: blad 1: 10 systemer uden angivelse af fabrikat – blad 2: *G. Schirmer No. 61 – 24 Staves*.

Skitsen begynder RLS 124,2 verso (recto rummer skitse til *Hermod* BVN 391 dateret *Kl. 4 Morgen 9/10 49*) og slutter 124,3 blad 2 verso, pagineret 27 (RLS 124 er et fragment omfattende 2 blade af renskrift af *Hermod* pag. 12-13, 26-27).

Blad 1 indeholder t. 1-18, blad 2 t. 19-28 + 3 sluttakter (sagens sidste strofe er ikke medtaget).

2. Det Kongelige Bibliotek. Rued Langgaards Samling, RLS 74,3 [blad 10]. Autograf. Skitse med blæk og blyant.

Ubetegnet og udateret.

1 blad, 19,5 × 26 cm (øverste del af nodeblad); 2 beskrevne, upaginerede sider (skitsen findes på versosiden, som også rummer 3 små, uidentificerede udkast dateret *Kl. 7 Morgen 28/8 49, 15/9 49 og 20/9 49*); recto indeholder begyndelsen af skitse til violinsonate nr. 4 sats III, dateret *4½ Morgen 29/9 49*).

Papirtype: [uidentificeret bomærke] 1652 (opr. 12 systemer, hvoraf 8 er bevaret).

Indeholder skitse til indskuddet t. 42-45 med RLs egen tekst.

Kommentar til udgaven

Udgaven er baseret kilde **A** og respekterer RLs rettelser og tilføjelser heri. Kilde **B**, **C** og **D** er uden betydning for udgaven.

D. Sketches

1. The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 124,2 + 124,3 [fol. 2]. Autograph. Sketch in ink.

Heading: *The Mountain Captive*.

Dated at the end: *17 October / 49 / 7 3/4 a. m.*

2 leaves, fol. 1 (RLS 124,2): 32 × 26 cm (slightly cropped at the bottom), fol. 2 (RLS 124,3 fol. 2): 33.5 × 27 cm; 4 pages of writing, of which the sketch comprises 2 pages.

Paper type: fol. 1: 10 staves without manufacturer's name – fol. 2: *G. Schirmer No. 61 – 24 staves*.

The sketch begins on RLS 124,2 verso (recto contains a sketch for *Hermod* BVN 391 dated *4 o'clock a. m. 9/10 49*) and ends on 124,3 fol. 2 verso, paginated 27 (RLS 124 is a fragment comprising 2 leaves of a fair copy of *Hermod* pag. 12-13, 26-27).

Fol. 1 contains bb. 1-18, fol. 2 bb. 19-28 + 3 final bars (the last stanza of the song has not been included).

2. The Royal Library. Rued Langgaard's Collection, RLS 74,3 [fol. 10]. Autograph. Sketch in ink and pencil.

Undesignated and undated.

1 leaf, 19.5 × 26 cm (top section of music sheet); 2 unnumbered pages of writing (the sketch is on the verso which also contains 3 small, unidentified sketches dated *7 o'clock a. m., 28/8 49, 15/9 49 and 20/9 49*); recto contains the beginning of a sketch for Violin Sonata No. 4, movement III, dated *4½ a. m. 29/9 49*).

Paper type: [uidentificeret logo] 1652 (originally 12 staves, of which 8 have been preserved).

Contains a sketch for the insert bb. 42-45 with RL's own text.

Commentary to the edition

The edition is based on source **A** and respects RL's corrections and additions there. Sources **B**, **C** and **D** are without significance for this edition.